

זה הנקשר בשרשו למעלי ותלוי והולך עד למטה כך היא נשמת ישראל והם תמיד קשורים בו י"ת ע"י החבל ההוא הם נשמתם הקדושים * אך כשארם חוטא אז נפסק חבל הקדוש ונשאר האדם ההוא בלי שורש קדוש וזה לריך התשובי להעשות שיתקשר שוב החבל ההוא ויגיע עד כסא הכבוד חסו גדולי תשובי שמנעת עד כה"כ ואיתא בגמ' תכלת דומי לים כו' לכה"כ כו' ולכאור' נרא' שפת יתר כי לא ה"ל אלא תכלת דומי לכסה"כ כיון שזה עיקר המכוון * אלא שהתורי הקדוש מלמדנו בזה כי עיקר כוונתנו במעשינו הקדושים לקשור עלמנו בשרשנו למעלי בכסא כבודו ית' ואיך הדרך לבא למדריג' כו' : לזה סדרו לנו חז"ל המדריגות כסדרן לעלות ע"י עד המכון * חסו תכלת דומה לים : ים הוא הנקרא ים התלמוד היא התורי פי' בתחלי תרא' להתמיד ולהתנהג ע"פ התורי וללמד' היטב בהתמדי ואח"כ וים דומי לרקיע * פי' רקיע הוא דבר הדק מאד מלשון ריקועי פחים פי' דבר הרוחני עד מאד והיא הדבקות והסתודדות בו ית' תמיד אח"כ רקיע דומי לכה"כ * פי' תבא למדריג' שיהי נשמתך קשורי בכסה"כ ע"י דבקותך הטוב * חסו פתיל פי' החבל הקדוש * תכלת תבוא למדרי' תכלת כמבואר חסו הכל ע"י הסתכלותם בשפלות שלכם לתקנה וכדלעיל * והי' לכם לזיית פי' עוד זאת תגרמו טוב לכם ע"י הסתכלות הקדוש שתבואו למדרגת וראיתם אותו כדרך שהי' בזמן הנביאים שהיו נקראי רואה וחסו והבן *

❖ פרישת קרח ❖

ויקח קרח תרגומו ואתפליג כ"ל בהקדים לפרש פי' יהי רקיע בתוך המים כו' דהני יש להבין על שברא הקב"ה בעולם שיהיו לדיקים ורשעים * והלא אין חפץ הש"י ברשעים * אך מחמת שאין לדיק בארץ כו' ולמען שלא יהא חיו קטרוג על הצדיק כי הצדיק לריך לתקן העולמות שזה הוא מעשה דקות ורוחניות * וע"י הרשעים ניכר ונרא' לזקת הצדיק כמ"ש שלמה המלך ע"ה כי תרון כו' כן יתרון המכס מן הכסיל ופי' המפרשים כמו שע"י חושך ניכר מעלת האור כן ע"י הכסיל ניכר מעלת יתרון המכס בחכמתו ובראות המקטרג רשעת הרשעים נגד לזקת הצדיק שזכר בחיים בזכירתו שנתן לו הש"י אז נסתם פיו מלקטרג עוד עליו * חסו פי' יהי רקיע בתוך המים ר"ל הצדיק שנקרא בשם רקיע ע"ש הדקות והרוחניות מלשון וירקעו פמי הזהב שיהי' לו כח לתקן ע"י התורי הקדוש הנקרא מים * ויהי מדביל בין מים למים כלומר

חסו רמז התכלת שדומי לים וים דומי לרקיע דהיינו שע"י ב' מדריגות שהם ירא' וזהב' יתקנו אותם כנפים הניטל מהחיות הקודש דהיינו עם ירא' יתקן הבי' כנפים למ"ד אותם שהיו מכסים בהם רגליהם חסו הוא ירא' * וכזהב' יתקן אותם כנפים שאמרו בהם שיר' חסו הוא זהב' ואז יוכלו להיות מרכבי כמו חיות הקודש * חסו בכל עת יהיו בנדיך לבנים דלכך נקרא בגד לבוש דהיינו בלא בוש' כדאיתא בגמ' והיינו ג"כ רמז שירא' לבגן עונותיהם של ישראל ושמן על כו' רמז לאור העליון שיספיע לעולמות עליונים * חסו ב"ש אומרים בערב כל אדם יטה ובזוקר יעמוד ר"ל בערב אם רזי' לבטל חיוה דבר רע שהוא ערב וחושך יטה פי' לריך להטות עלמנו לדבר זה בלבד * ובזוקר דהיינו להמשיך חסדים יעמוד היינו תפלי' שהיא בעמיד' * וזה"ל קורא כדרכו ר"ל שיקרא להצורה ב"ה כדרכו המיוחד לו לעולם העליון פי' שיתאמן להיות מרכבי כחיות הקודש ככ"ל וממילא יתקן הכל * חסו ודלת ראשך כארגמן דהשכי' בגלות נקרא דלה ראשך כארגמן ר"ל תראה לבא אל ראשך ושורשך תחת כסא הכבוד : כארגמן רמז למלאכי המרכבי המרומזין במלת ארגמן שהם אוריאול רפאל כו' כדאיתא בספרים *

ויאמר ה' אל משה כו' ועשו כו' * נרי לפרש ע"פ דאית' במס' קידושין על פי' ותשאנה את האפי' ורוח בכנפיהם * ומפרש שם לבנות לה בית בארץ שנער ואר' יתקן זו חנופה כו' יע"ש * והנה ראינו שבכח העבירות הקליפה עושה לה כנפים ובני רשף יגביהו עוף לעוף במדורי הגיהנם להכין מדור להרשעים * וזהו לריך האדם להזהר ולהשגיח על זה הדיר * וזמה יתקן הדבר לכלתי מוכל הרע לו * כהביתו על הדבר ההוא תמיד ויכנע לבבו * ויתחזק במעשים הטובים מאד עד שיעשה ע"י לעלמו כנפים לעוף ולהתגבר עלי' להפיל' לארץ ואז טוב לו בזה ובכח * ועתה הפי' הוא כך ועשו להם זיזית לשון הסתכלות והבטת * ור"ל שישיגו תמיד על כנפי בגדיהם לדורתם חסר כתיב שפי' ליריתם פי' להשגיח על אותם כנפים הנעש' מהבגידות והרע לעוף ליריתם למדורי גיהנם * ונתנו על זיזית הכנף פי' היא העלמה הנכונה שיעשו לעלמם כנפים אחרים לאותה ההסתכלות הקדוש שישיגו על זאת למען הכנע לבו להטיב כך יגרמו בגודל קדושתם שיהיו להם ג"כ כנפים ביותר התחזקות להשפיל ולהתיש כח הקליפה ההיא * פתיל תכלת * דכתיב יעקב חבל נחלתו פי' שנשמת ישראל חלוצות מתחת כה"כ ושלשום למטה לארץ כחבל

ארימלך

קרח

נעם

יעקב והם סוגרים שכבר עשו בעבודתם בנין קבוע
כמשכן הקבוע וק"ל *

ויש לפרש עוד בדרך אחר ויקח קרח * דאיתא
במדרש למה תורת ה' תמימה בשביל שהיא
משיבת נפש * והנה המדרש הוא מוסלי הפלא
ופלא * ונר' כי המקובלים כתבו שקרח ה' גלגול
קין לכך נאמר ע"י פתיח' הארץ כדי לתקן אשר
פלתה האדמה את פ"י לקחת דמי הבל אחיו * ולזה
הוארך קין להחגלגל בקרח לתקן זה * ולמה לא
תיקן קין אז בעלמו זה הדבר באותו הפעם אלא
שברא הש"ת ב"ה בגלגולים כדי שיהי' תורתו שלימה
שאל"כ ה"י חסר פ' ויקח קרח בתורה : ובוה דברי
המדר' המה מבוחרין היטב למה תורת ה' תמימה
בשביל שהיא משיבת נפש פ"י בשביל שהקב"ה ברא
העולם ע"י גלגולים כנ"ל *

ויקח קרח בן יסר בן קהת בן לוי פרש"י ולא
הזכיר בן יעקב שביקש בו והיכן חזר
שמו על קרח בהתיחסס על הדוכן * ויש לדקדק
על קושיית רש"י ז"ל והיכן בו מה ה"י קשה אם
לא ה"י חזר שמו בשום מקום ויש לפרש שרש"י ז"ל
כיון בקושייתו להורות לנו דבר גדול כי ה"י קש'
לרש"י בהפסוק מה לנו ליחוסו בן יסר בו אלא
פירושו הוא שלקח את היחוס הזאת למחלוקתו וחלק
עליהם מחמת יחוסו ולא זכר את יחוס של יעקב
במחלוקתו שביקש בו ושורש הדבר שזכות אבות הוא
דבר גדול ועומדת לו לאדם בשע' שהוא רוא' לעבוד
את ד' שיהי' לו סייעתא מן השמים לעשות המל' *
בשלימות חזת אינו אלא כשלא לקח מעלת היחוס
לד' אחר אזי בודאי עומדת לו לעבודת הבורא *
זה שפרש"י ולא הזכיר בן יעקב וכיון שלא הזכיר
שמו על המחלוקת אזי בודאי שזכר שמו לעבודת
הבורא והיכן הזכיר שמו ומפרש שזכר שמו על
הדוכן והבן *

ויאמר אליו רב לכם כי כל העדה כולם
קדושים וצתוכס ה' בו דהנה יש
לדקדק כי כל העדה מה זה נתינת טעם על הקודם *
אך הענין הוא דבר אחר להם רב לכם פ"י הגדולי'
שיש לכם לא בא לכם מלד' עמזויתכם שאתם רואים
לגדולה * רק מלד' שכל העדה כולם קדושים ע"ד
דאיתא במדרש שהקב"ה הראה לאדה"ר דור ודור
ודורשיו בו דור לפי דורשיו ודורשיו לפי הדור *
והיינו אם הדור לדיקים גם הדורשים הם לדיקים
ומדוע תתנשא על קהל ה' ע"ד שפרשתי אשר
נשיא יחטא ופי' בגמ' אשרי הדור שהנשיא חוטא
ופירשתי בדרך הזה דהנה הלדיק הוא מופרש ומובדל
מכל

לקומר פ"כ הזכרה להזית הגדל בין מים למים והיינו
שהי' לדיק * וגם ניתן רשות וזכירי' לאדם להיפך
היו ואף גם הוא יש לו חלק בתור' כמו שאמר
רקנין שבך מלל'ים בו בראות המקטרג ההבדל שבין
הצדיק והרשע אין יכול שוב לקטרנ' עליו ויכול הדיק
לפסול פעולתו כנ"ל * וזהו פ"י הפסוק ונתתי כספך
מאריס כוש וסבא תחתך כסרך הוא מלי' כפירה
וסעא חיו והיינו אם חיו הדיק נכשל קנת בחטא
קל כנ"ל לפומת זה נתן הקב"ה רשעים כמו למשל
מאריס ושאר אומות כוש וסבא בעולם כדי שיע"ז
לא יהי' כה למקטרנ' לקטרנ' על הדיק * ולכן כתיב
תחתך שפי' שהם כבושים תחתך כי כיון שנשפסם
פי המקטרנ' ממילא כבושים תחת הדיק כל האומות *
וזהו ויקח קרח תרגומו ואתפליג דהיינו שפעה חלוקה
והבדל שעי' רשעתו ה"י ניכר לדקת אביו שהי' לדיק
גדול * ולכן מייחסו אחר אביו וק"ל *

או יאמר ויקח קרח ואתפליג : כי בריאה
אדם וגשמתו חלוקה מתחת כסא
הכבוד * לזה לריך להיות עיקר דירתו בעולמות
עליונים וליחן השפעות מעולם התחתון עד א"ס
ב"ה * וכשאדם עובר עבירה חיו' אז הוא מסריר
עלמו מהעולמות עליונים ואין להם בו שייכות כלל
ונשאר גיטו וכשמתו בעולם השפל הזה * זה תרגמו
ואתפליג פ"י שהפריד עלמו מעולמות * וזהו אוהב
ד' שערי ליון בו כי העולמות הם שערים לאדם
שיחזור דרך שם למקום חולצו ולהשכי' גשמתו תחת
כה"כ * וזהו אוהב ד' שערי ליון הם השערים
המזויינים בהלכ' והם העולמות שנותן בהם השפעה
וחיות ואימתי הוא אוהב אותם מכל משכנות יעקב
פ"י כשישראל שוכנים תחת כה"כ *

או יאמר אוהב בו ע"פ הפסוקי' מה טובו
אוהליך יעקב בו דמדרגת יעקב
הוא מדרגה התחתון' וישראל הוא מדרגה עליוני'
ואהל הוא בנין ערלי ומשכן הוא הקבוע * וזהו
מה טובו אהליך יעקב פ"י מה טוב הוא כשהמוני
עם קובעים לתורה עיתים כאהל שהוא בנין ערלי *
משכנותיך ישראל פ"י הלדיק השלם שהוא קובע
עלמו בקביעות בעבודת הבורא כמשכן הקבוע :
דהנה דרך הלדיק העובד ד' בקביעות נדמה אליו
תמיד שעדיין לא התחיל כלל לכנוס בעבודת הבורא
ודומה לו שאינו עומד אלא על שער העבדי' וזהו שאמר
אוהב ד' שערי ליון שאוהב השם הטוב אותם הלדיקים
המזויינים בהלכ' והם בעיניהם כעומדים על השער
עדיין מכל משכנות יעקב פ"י מאותם הנקראים בשם

על פניו אח"כ יודע שנפנה ב'יחושע ב'ו ומשה רבינו
ה' פניו מאד וה' שפל כדעתו מכל אחד זה' מתירא
ליפול על פניו ואחר ששמע מקרח שאמ' שהוא הרב
וסכשא ש'ישראל ולו ראי הנדול' התחיל ליפול על
פניו ולזה נאמ' וישמע משה ויפול כ' .

ויאמר משה אל קרח קמו לבס מחתות קרח
כו קטורת * כתב השי' וכי טעמים היו

הלא התרה בהם אלא הם הטאו בנפשותם וקרח שפקח
ה' כו ולכאור' תמוה מה זה התירוק הם הטאו כו' פי'
ג'כ קש' למה הטאו וכי טעמים היו אלא נרא' דכסה
בדול'י שכוונתם ה' גדול' מאוד לשם שמים כי השוקתם
ה' לכהו' גדול' ולהקטיר קטורת לפני ולפנים וקשה
הלא נריך לזה דביקות גדול אלא ע'כ נריך לומר שזה
גופא' היו כונתם כי הם היו ראשי סנהדרות כולם
לכן היו מתארים אל העובדא הזאת כדי על ידם
יוכלו לתקן את שלימות נפשם ולבא אל הדביקות היותר

גדול * ומשה הבין זה ג'כ אך שהבין עוד יותר שהם
לא יוכלו לגמור זאת בדביקות שלהם כי נריך בהכרח
לזה דוקא בני אהרן המזבחים ולא שאר העם כי
לדביקות נריך ירא' גדול' שלא יהנה ממני להנאת
עצמו כלל רק התפשטות גמור * חה ה' חטא נדב
ואביהוא כאשר נבאר א"ה בתוך הביאור ותחיל' נפרש
דברי הגמ' שאמרו מ'מ מתו בני אהרן על שהורו
הלכ' כו' וח"א שחיי' יין נכנסו למקדש * ולכאור'
תמוה הלא כפי' כתיב בהקריבם אש זרה * והם
מפרשים טעמים אחרים * ונרא' כי הם לא אמרו
רק הטעם הפסוק כי חטא בני אהרן היו על
שהקריבו אש הדיוט ובאמת אמרינן אע"פ שצא אש
מן השמים מלזה להביא מן ההדיוט וא"כ עשו בדת
ולמה נענשו * ולזה באו המפרשים הנ"ל לפרש החטא
ולמה ה' העונש * והפ' הוא כך שכוונת גדול
ואביהוא ה' לטוב' מאד כי ה' להם דביקות גדול
מאוד והדביקות נקרא אש ע"ש שהאדם מקרב עצמו
אל אור שכינתו ובוטח בקרבו האור הגדול כאש
בוערת * ויש ג'כ אש אחר והיינו שיש לאדם משק
ותענוג גשמי ולבו בוער לדבר ההיא ואש הדביקות
נקרא אש מן השמים * וזה הגשמי נקרא אש מן
ההדיוט והאדם נריך להפעלות הכל למעל' אפי' כל
ההנאות הגשמיות הן אכיל' ושתי' וכלל המדות נריך
להוליא יקר מולל * חו היא אע"פ שצא אש מן
השמים מלזה להביא מן ההדיוט אלא שבשע' שאדם מדבק
עצמו אין ראשי לערב בתוכו' שום נורך הנאתו שח'י פונם
במקום ההוא אשר הדביקות עס שור' * והנה הם היו
דביקות גדול מאוד ולא היו ראשין לקרב לשם באש זרה
ולכך נענשו וידוע שהדביקות מרומם נשם יין המשומר
בענביו * ולכך אמרו בגמ' שנענשו על האש זרה כלאמר כפי'
והוא

מכל פנינו עוה"ו ואין לו שייכות עם העולם כלל
ועי"ו קשה להעולם שיעל' הנדיק אותם כי אין לו
שייכות עמם: אך אם יארע לנדיק אח' חטא ח'ו
או יוד ממדברתו ומתהרהר בתשוב' עי"ו יוכל לחזור
גם העולם עמו בתשובתו וחו שאמרו אשרי הדור
שהנשיא חוטא עי"ו כפי' ויחי באר"י' וחא"כ כשהנדיק
עושה זה העובדא ומעל' את העולם עמו הוא בא
למדרגה גדול' יותר עבור זה * חו שאמרו ומדוע
תחנשאו כו' פי' שאתם מתנשאים עלמכם שיש לכם
מדרגה זו להפעלות העולם עמכם ובאמת א"ל לזה
כי כל העדה כולם קדושים . חה שאמר משה לא
חמור אחד מהם נשאתי פי' לא באתי כלל למדרג'
פי' כי לא נשאתי את חמורם זו גופם ולא הרעותי
את אחד פי' לא אירע לי שום חטא ורעה ח'ו
שאפיל ממדרגתי להתערב עמם כנ"ל *

יירבר כו בקר יודע ה' כו ואת הקדוש ויקריב
אליו כו' פי' לא כדבריכם שעל ידיכם

באתי למדרגה זו לא כן הוא כ"א מחמת שנהגתי
עצמי בדרך הזה שתיקף ומיד בקומי בבקר יחדתי
שמו הגדול והנורא ביחודים ודביקות * חו יודע
ה' מלי' יודע את חוה שפי' יחוד חוה בקר יודע
ה' את אשר לו שיחדתי קב"ה ושכינתי' עם
העולמות: ואת הקדוש פי' דהלדיק אח"כ מקדש
עצמו במחשבות עטורות: והקריב אליו פי' שמקרב
עצמו להשי"ת להתפלל לפניו . וחא"כ אשר יבחר בו
יקריב אליו ר"ל מי שהשי"ת ב"ה בוחר בו יקריב אליו
הוא מקרב אליו במדרגות קדושות ולא כדבריכם:
שאתם אומרים שעל ידכם באת' למדרג' זאת וק"ל:

או יאמר בקר יודע כו' כי משה רבינו ע"ה

לזה דווקא לפשות להם עושה
שישאלו חיים לכן אמר שימתינו עד אור הבקר
שאו הרחמים גוברים וחסד אל מתגלה וכשהחסד
גובר אז אעפ"י שהאדם חייב אעפ"כ הקב"ה מרחם
עליו בהיות שמרחם על מעשה די'ו שהם כרואיו
לבדתי השחיתם: או מחמת שהקב"ה רואה זכות
הלדיק שבדור ובזכותו מרחם על הדור ומכפר להם
הכל . לכך אמר להם בקר שהחסד גובר ויודע ה'
אשר לו פי' שהשי"ת ירחם עליכם בשביל שאתם שלו
ופועל די'ו . או ואת הקדוש והקריב אליו שיקריב
אליו זכות הלדיק הקדוש ויגן עליכם למחול לכם
וק"ל *

או יאמר וישמע משה ויריל על פניו כו' י"ל ע"פ
דרך הלל'ה כי בגמ' אסור לאדם ליפול

נועם קרח אלימלך

די את האדם מן האדם' עפר כו' פרש"י זכר עפרו מיד רוחות הפולס שכל מקום שיצת שם חסד קולטתו לקבור' ואין לו לאדם כ"ל די חמות של קבור': ומלא הס"י הוא כך כי והחזיק בה שהעלה את הכסמי' ופי"י מה העלי' אות' פי"י שכוונה לאותו האדם על פניו וחזקו בדברים ערבים באמור לו אדם חשוב ומחולל כמותך יעש' כזאת וכזאת ופי"י חזר בתשובה אותו האדם נמלא זה שפעל כל זאת זכותו גדול יתר מאד על שהוליא יקר מחולל: חסו לשון והחזיק בה מלשון התחזקות בדברים טובי' ונעימי' פי"ד שמאיו ברבי ששאל אם יש בן לאותו לדיק ואמרו לו כל זוני כו' פי"ט וסמכו וקרא אותו רבי וכו' אמר לי רבי קריית לך ואמרת חזיל לקרייתא עד שקבל על עצמו שלא יעש' עוד כדבר הרע כו' פי"ט הלשון * ומקשה הגמ' הלא העיקר הוא הכנע' וההכנעה בל לאדם פי"י שזכר את יום המית' הוא הגורס לאדם הכנע' בזכרו שאין לו בעולמו כ"ל די"ח של קבורי' * חסו ג"כ פי"י אין לו להקב"ה בעולמו אלא די"ח של הלכה פי"י שזה עיקר התענוג של הש"ת ב"ה כשארס לומד הלכי' בהכנע' גדולי' חוכי' די"ח בלימוד הלכי' ואין מתנאי' בלימודו הטוב לזה מקשה שנמלא העיקר הגדול הוא להשפילו ולהוכיחו בהכנע' ולא לגדלו בחשיבות * ומשי' כיון דנפיל גלי דעת' דכנפילי יחא' לי' דלקני' דדי"ח לא יחא' לי' דלקני' פי"י כיון דנפיל ר"ל כיון שקלבל כי"כ שהפיל את נשמתו לרגלים ממנו והכה בפלג ומבור' גלי' אדעת' כו' ר"ל נרא' מדעתו דניחא לי' בהשפלתו וקלקלתו מעשה רעמועים ובלתי אפשרי לאדם כזה להחזירו ולהחזיקו פי"י הזכרת שפלותו ויום המית' כי אדם כזה למית' לא חייס * חסו ד"ח לא יחא' לי' דלקני' ונריך חזוק פי"י גדלות להשיבו שחול' חשוב ומפולי' כמעלות ופי"י נאה לו לעשות כמעשים האלו פי"ד ה"ל שקראו רבי * וזהו קח מאתם פי"י זאת תקבל מאתם לעיקר בעיניך * מטה פי"י הכנע' שיהיו מוכנעים ושפלים בעיניהם מטה לבית אב שיכנעו עצמם ולא יתגאו ביחוס אבותיהם: מאת כל נשיאיהם פי"י וביחוד יוכנעו בנשיאות עצמם שלא יתגאו בחשיבות עצמם וגדלותם לאמר בלבם שהם בעצמם גדולים וחשובים * שנים עשר מסות דהנה יש י"ב גבולי' אלכסון שהעולם מתנהג בהם לריך להיות הכנעתו גדולי' כי"כ בכל הגבולים בכל העולם הגבוה מחזירו שם לריך שיהי' הכנעתו ג"כ גדולי' * איש את שמו תכתוב על מטוה דהנה כתיב ויקרא את שמו יעקב ובעשו כתיב ויקראו כו' ופרש"י הקב"ה קראו יעקב והענין הוא באמת שכל העולי' קראו יעקב רק מחמת שכוונתו אל אמינת שמו בשורשו העליון שגם בשורשו נקרא כן ושם הוא אחדות גמור לכן נאמר בלשון יחיד ויקרא *

והוא משום הטעם שנכנסו שמוי' יין וסרמו על הדביקות הגדול המרומם ביין ולא היו להם להקריב במקום ההוא האש של הדיוש: וחי' על שהורו כו' ג"כ כך שקאי על בהקריבים * חלל שמפרש מה הי' האש זרה שפי"י הנאה גשמי כדלעיל ומפרש שהיו להם תענוג גדול מזה על שבאו על דבר האמת להקריב אש זרה כמו שבאמת הוא מצוה כנ"ל והי' להם תענוג מזה שכוונת האמת חו הי' על שהורו הלכה בפני רבן פי"י שהם עשו כך בדעתם קודם ששמעו מפי רבן וכוונתו האמת ובאו לידי הנאה מזה ובשעת הדביקות לא הי' להם לחשוב הנחתם כלל * חס עצמו הי' חטא ר"כ איש שרצו להקטיר קטורת למען הקרקב אל האור העליון לתקן נפשם אך שמשו ידע שהם אינם במדרגה זו * שרריך לזה בהירות גדול בלי שום הנאה עצמית: לכך אמר להם קחו לכם מחמת פי"י ואז תבחנו אם תוכלו להיות במדרגה זו להתקרב בעבודה: ובשביל זה הכוונה שכוונת עצמם לשמים אמר הש"י ב"ה לאהרן הרם את המחמות כו' כי קדשו * פי"י שיש להם קדוש' אלא המחמות מחמת שכוונתם היו לשמים אלא שלא היו במדרג' זו וכדלעיל ואת האש זרה הלחה פי"י האש הדביקות שלהם ישאר למטי' שלא ידבק עצמו שום אדם בזה הדביקות לכך זר' הלא' למרחוק שלא יתקרב לשום אדם חס כוונת רש"י בנ"ש הם חטאו בנפשותם * פי"י הם סברו שיתקמו בזה את נפשם * והבן מאד ותרבה הדר והוד *

וידרב די אל משה קח מאתם מטי' כו': כ"ל בהקדים לפרש דברי התנא ראה את המניא' כו' דהנשמה נקרא מניא' פי"ד שאמרו מלאחי דוד עבדי ודרשו חז"ל היכן מלאך בשרים: וכמלא הנשמה נקרא מניא' ולהבין הטעם נר' שהוא פי"ד דאיתא בספרי המקובלים טעם למה יאל אברהם מתרח וכן כמה דריקים הקדושים יאלו מאבות הטומאה ופירשו מחמת שהמקטריגים המיונים בראותם הכסמי' העליוני' וגבוה אינם מניחי' לה לנאת לעולם ועושים כל התחבולות לפעכה מה עושי' הקב"ה נותן אות' בגוף טמא ולא מניחין אות' ופי"י באת' הכסמי' בעולם כי גם הם בראותם שירדת למקום טמא סוברי' שבודאי אי' שפעלה במעלות קדושים ומלאך היא כמו מניא' חסו ראה את המניא' * ר"ל אדם שזכה אל מניא' כסמי' * ונפל עלי' פי"י שפגם בה כמו ונפל עליו והכהו: ובל אחר והחזיק בה פי"י שבא לדיק והחזיק בהנשמה והפעלה אותה אל הקדוש: זה שהחזיק בה זכי' בה שזכותו גדול מאד שהוליא יקר מחולל: ומקש' הגמ' והא די"ח של אדם קוונת לו בכ"מ פי"י קויות המקשן לפי דברינו הוא כך דאיתא בפרש"י וילך

עמ

ארימלך

קרח

נועם

גדול ח"ו ואדרבה יתקדש ע"י הליך * חסו ואני הנה נתתי דהש"י ב"ה לזה לתת תרומי לכהן ואמר לו הש"י הנה הדבר הזה אני מטיל עליך להיות נתון בידך שתהא אחת המשמרת של תרומתי שפי' התרומי שינתו לך יהיו משומרים * לכל קדשי ב"י שינתקדשו ע"י הכתי'י הזאת בכל מיני קדושות * לכל קרבנס חס יביאו קרבן יהי בקדושי * ולכל אשמש אשר ישיבו היינו חס יאשמו בחטא וישיבו בתשוב' תגרום להם הכתינה זאת שיהי תשובתם שלימי' כן תפעול להם בלקיחתך מהם התרומי * למשחה ופי' חז"ל לגדולי' כדרך שהמלכים אוכלים : דליתא בגמ' לעולם ישתדל אדם לראות מלכי אומות שאם יזכי יבחין כו' ולהבין מה היא הבחי' הזאת נרא' שיבחין לראות איך מדה מלכות מושפלת עתה בגלות המר ויבחין בביאת משיחנו במהרי' שיתנשא אז כתר מלכות ויבין גדולת מלכות איך מעלת' גדולי' לאין חקר וזהו כדרך שמלכים אוכלים פי' שיהי' אכילתם בקדושי' שפי' אכילתם יתקנו מדה מלכות * ולבניך ר"ל כמוך כמוהם יתנהגו כך לחק עולם *

ז יהי' לך מקדש הקדשים מן האש כו' * נ"ל בלירוף הפסוק דבר אל ב"י וקה מאתם מטה מטה שנים עשר מטות וכו' מטהו יסרה ונדקדק למה לזה הש"י ב"ה ליקח שנים עשר מטות הלא עיקר הסימן הי' הפרחי' שזה דבר הפלא והי' די בלקיחת מטה אהרן לבד וכאשר יראו שיסרה מטה יהי' לאות בנייה ויסור תלויות * ואם יאמרו ליבחן אולי' גם מטותם יסרה כשיניחום בזהויל מועד אז מי שירי' יידע זאת ילך ויבחן וינסה לעלמו * ולמה ליקח כל ה"ב ב"ה * אך הענין הוא דהנה כתיב אשרי שומע לי לשקוד על דלתותי יוס יוס ולכאורי' על דלתותי **דלתותי** הויל'ל בפתח והוא ג"כ לשון רבים * אלא נר' שאדם לריך לדבק עלמו ולעבוד הש"י בכל מדותיו ואל יאמר שדי לו לבחן לעלמו איה מדי' או ללמוד או להתפלל או ליתן דלק' או איה מדה אחרת רק לריך האדם לקבל על עלמו לדבק את עלמו בכל נפשו בכל מדותיו האפשרי בכל ההתאמנות ולכן נא' דלתותי לומר שמחויב לשקוד על כל דלתות דאלו נא' דלתי היתי אומר מיעוט דלתי שנים לכן הוסיף הכתוב לכתוב דלתותי להורות הריבוי האפשרי * והנה עיקר כללות המדות הם שנים עשר כנגד י"ב שבטי י"ה שהם כנגד י"ב גבולי' אלכסון שכל שבט ב"ע הוטבע בו מדה אחת היותר מוטבע אללו מבשבע ה"ב וכן כולם אבל באמת כל האדם לריך להתחזק ולהתאמץ בכל המדות לכבוד כהם הבורא ב"ה : ולזה לזה הש"י לקחת שנים עשר מטות לרמוז שהחויב מוטל להחזיק בכל המדות לשקוד בהם חס שפרש"י כשהוכר

פי' שפרשתי על פי' וכל אשר יקרא לו האדם נפש ח"י הוא שמו ולכאורי' אין מובן פי' בודאי כאשר קרא אותם כך הוכרח להיות שמש * אך הפי' הוא כנ"ל הוא שמו בשורש שכיון ברוח קדשו לשמות כל אי' בשורשו העליון * אבל עשו שאין לו שורש למעלי' והוא בעולם הפירוד לכך נאמר בלשון רבים ויקראו כו' * חסו איש את שמו תכתוב על מטהו ר"ל בשביל הכונתו הגדולי' הנקרא מטהו יגרו' שיכתו' שמו בשורשו למעלי' ויעש' שורש למטי' ופרי למעלי' אכ"ר * **יידבר** ד' אל אהרן כו' ואני הנה נתתי כו' לחק עולם * נקדים לפרש הפסוק וימר למשה כו' אל חסן אל מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעותי את כו' : יש לדקדק הלא המה העוזרים על עיקר הדת שאמרו אין תורה מן השמים ומה אמר אל חסן * הלא בודאי ידע באמת שהם מנחותי שאול חיים ואיך הי' הה"א אללו שיפן השם אל מנחתם : ועוד האיך תלוי בזה שאמר לא חמור אי' כו' דמשמע חס הו' לוקח מהם חמור או הרע להם לא הי' ראוי להם שוגש על אמרם אין תורה כו' והענין מוסלח : אך נרא' דהנה מדרך הליך שאינו יכול לראות בלעזר ב"ה כלל וכלל וגם ב"ה רשעים אין רולה שיענשו בזה העולם כי אינו יכול לראות בלעזר וכן הטבע הליקיים ואם אמנם שחטאו וההכרחי שישולם להם שוגשם רולה שיענש בעוה"ב ולא שיראה בלעזר בעוה"ב * חס שאמר אל חסן אל כו' לא חמור כו' בתוך הדברים התנולל לפיו י"ת שלא יענשו בזה העולם ולימד זכות עליהם באמרו לא חמור אחד מהם כו' * דה"י כן הוא המהנה ת"ח ולדיקים מנכסיו אז ההכאה הזאת תביאהו שלא במהרי' הוא חוטא להיות רשע גמור לכפור בתורה חלינה : וגם זאת חס הליך גוער באיה אדם גם הגערה הזאת פועל בו שלא ישחקע בחטאו כי הליך בגערותו שגוער בו הוא משבר הכה הקליפה של הרשע * חסו שאמר לא חמור כו' כלומר חסו גרמתי להם זאת שפי' שלא לקחתי מהם זה גרמה להם שחטאו שאם נהייתי מהם הי' מגין עליהם זאת לבלתי יחטאו : וגם לא הרעותי את אחד מהם בשום רעה וגערה וכמאלא אינם חייבים כ"כ לעונש בעוה"ב וגם עוה"ב ראוי ליתן להם אחר העונש שיענשו על חטאם * חס שאמר משה לכן אתה וכל עדתך היו לפני ד' אתה וחס ואהרן מחר * פי' שהשיאו ענה טובה שלא יאחר גביהם עולמית ואמר לו תראה שיהי' לך התקשרות עם אהרן לפני ד' מחר רמו לעוה"ב כדרך שאמרו היום לעשותם ומחר לקבל שכרם * והיואל לנו מזה שפי' נתינה ללדיק נשברים כח הקליפות ונתקשר בקשר של קיימא עם הליך שלא ישיאוהו לרמוז לחטוא בחטא

נועם קרח אלימלך

כשהוכר ספרי הוכר שסי שקדים סי שרשי מתוך זאת שבי לא ידעו מה זה הלוי לקחת כל הייב מעות הלא סי די נמטה אהרן לנד אך כאשר ראו הפריחי של שקדים הנינו שנס הגדול הזה בא מחמת שקדים סי פי שהוא שוקד על כל המדות טובות והוא כולל בעונו את כל השבטים חסו הוכר שהן שקדים פירושו שהוכר שלך בא למדני הזאת הוא מחמת שקדים ששקד על דלתות יום יום ככיל * חסו זה יסי לך זה גימי יצ רמו לו השי שיחזיק בכל המדות של שנים עשר שבטי יס והבן *

התחברות ודביקות עיש נפתלי נפתלי כו והראה הקציה הקשר שיפשה קשר בין הדבקים שאנחנו נקשר בו והוא כביכול בנו שיהא הכל אי והיינו קשר של תפילין * חסו שאמר התנא יפה שעה אי בתשובה ומעט בעוה"ז מכל חי העוה"ב פי יפה לפני הקציה שעה זו אחת ר"ל שעה אחדות בתשובה ומעט כי פי התשובה ומעט אנחנו נדבקים בו והוא כביכול בנו ונעשה אחת * בעוה"ז היינו מה שאנחנו עושים בעוה"ז מכל חי עוה"ב ר"ל מכל התענוגים שיש לו בעולמות העליונים כי תשוקת ותענוג הש"ת ביה אינו אלא להתאחד בנו להטיבנו י יפה שעה אחת של קורת רוח בעוה"ב מכל חי עולם הזה ר"ל יפה שעה אחת ככיל דהיינו שאנחנו פועלים להמשיך את הבורא ב"ה לעוה"ז להיות שכינתו בתוכנו ועי"ז יש להבורא ב"ה קורת רוח ככיל וחשוב בעיניו הקורת רוח של עוה"ב פי התענוג שיש להבורא הוא הנק' עוה"ב והתענוג שלו יפה לנו מכל חי ותענוגי עוה"ז שלנו כי זה עיקר הבריאה *

או יאמר

ואני הנה נתתי כו משמרת תרומתי קו : ר"ל פי"ט דדרשין בגמ' אהור וקדם לרמתי אהור למעשה בראשית וקדם למ"ב והפי' הוא כך דהבורא ב"ה וי"ט תחילת בריאתו ברא את האדם בעולם המחשב וקשרו שס ואח"כ נשתלשל עד שכל לעולם השפל * חסו אהור לני"ב היינו בעולם הזה וקדם לני"ב היינו בעולם המחשב * וכל זה עשה הקציה בחסדו הגדול למען יוכל האדם לילך ממדריגי' למדריגי' ברא אותו בעולם השפל וקשרו בעולם המחשב וזה יכול אדם לפעול בלדקתו שיזכר לחזור ולשוב לשורשו העליון בעודו בחיים חיותו ומחמת זה מדריגות הדיק יותר להשיג גדולת הבורא מחיות ואופני הקודש דאלל חיות כתיב והחיות רלוא ושוב כי ר"ס ועולים וקוברים שמשגיגים המראה הגדול והנורא של מעלה מכה"כ ומגדל הפחד והאימה שבים לאחוריהם חסו רלוא ושוב אבל האדם יכול להשיג בשכלו הוך יותר פי"ח כח מעשיו הטובי' * וזה יתורץ שהקשה משה רבך אמר כי לא יראני האדם וחי ואת אמרת ואראה כו כי הפי' הוא כך כי לא יראני האדם וחי במדריגה אי וחי הוא מלשון חיות הקודש והיינו האדם וחי אינם רואים אותי כסיגנון אי כי לא ראי' זה כראי' זה שהאדם יכול להשיג יותר בראיתו השכלית וכל זה הוא פי"ח שהאדם מדבק עלמו בבורא ב"ה בדביקות ולהכות את הקדושה שבו פי"ח מעשיו הטובי' ובקבלת עול מלכות שמים שלימה בלב ונפש שהבורא ב"ה הוא אהר אהר ומיוחד * חסו דלמריין בגמ' אחס עשיתוי חטיבה אי בעולי אף אי אפשה אחכס חטיבי אי בעולם אחס אומרים שמע ישראל כו ואני מי כעמך ישראל גוי אחד כו * והיינו כמו שאנו מדבקים עלמנו בבורא ב"ה כביכול כמו כן הבורא ב"ה מדבק בנו ונעשה הכל אחד באחדות גמור ועי"ז באים השפעות גדולות בעולם עד בלי די *

וידן

דאמריין בגמ' חסידים הראשונים היו שוהים שעה אי פי"ט שוהים שעה ומקשרים עלמם בדביקות אחת פי"ב בשביל אחת ככיל שיהא להם אחדות כביכול ב"ה * קודם תפילי ר"ל החיבור והקישור שיתדבקו בכביכול ב"ה פי"ח מחשבתם הקדושה כדי שיפעלו עי"ז מחשבתם הקישור ככיל * ושעה אי אחר התפלה היינו אחר שנעשה החיבור והקישור ואחדות ביניהם היו שוהים שעה ומכוונים מחשבתם להיות מהתענוג שיש להבורא ב"ה בהתחברו בנו ככיל * שזו תענוגים שיש להקציה כביכול תענוג ושעי"ז באים השפעות לישראל * חסו ויאמר אל אהרן בלראס לא תנחל כו איני חלקך ונחלתך בתוך ב"י דהלדיק ברנותו להשפיע לישראל לר"ך שלא יהא כוונתו להנחת עלמו חסו שאמר לו השי' בלראס לא תנחל פי"ח שלא יהי' כוונתך לזורך עלמך רק איני חלקך פי"ח ככיל שיהא כל כוונתך לרדק עלמך בי שיהא איני חלקך * ונחלתך יהי' בתוך בני ישראל פי"ח השפעות שאשפיע להם זה יהי' עיקר נחלתך : חסו ברית מלח עולם הוא ברית היינו התורה הנק' ברית : מלח ר"ל מלשון ממולח שפי' מעורב והיינו כשהלדיק מערב התורה במחשבות קדושות וטהורות כדי שיהא באחדות עם כביכול ב"ה * עולם הוא פי"ח הוא ממשך הבורא ב"ה בעולם הזה להיות שכינתו בתוכו ולהשפיע לנו כל טוב * והנה הדביקות שיש להבורא ב"ה בנו הוא נקי בשם תרומה והטעם מחמת שהשי' מרומם ומגביה אותנו בקדושתו ולכן נק' תרומת לשון התרוממות והדביקות שלנו נק' משמרת לפי שאנחנו סיידים לשמור עלמנו תמיד שלא יפסיק דבקותיט מסבורה ב"ה כביכול חלילי אפי' רגע *

וידן

שאמרו בגמ' וראית את אחורי מלמד שהראה לו קציה קשר של תפילין ר"ל תפילין הוא לשון

מלוי מאוד לריך פרישות יתרי' שלא לבא ח"ו אל התגברות התאוה וגם בזמון לריך לקדש עלמנו מאוד שיהי' משאו ומתנו בחמוי' ולשם שמים כדי שלא יהי' ח"ו עושר שמור לבטליו לרעתו * לזה אמר התנא מעשרות סייג לעושר פי' שאתה לריך לקדש עלמך כ"כ בזמנוך עד שהמעשרות לא יהי' כ"א סייג אל העושר והעושר יהי' עיקר הקדוש' יותר מקדושת מעשר ולזה הכיון הוא בכלן בפסוק ונחשב לכם כו' פי' שהקב"ה אומר אל הדיק המקדש עלמנו במאכליו בקדוש' שכמו כן יקדש עלמנו אל התור' ותפלי' כמו אל הגשמיות ותרומתכם הוא רמז לדברי קדוש' מלשון התרוממות * וזהו כתבו' מן הגורן וכמלאה כו' כי שכן הוא כו' פי' כי אלליכם אין חילוק בין תור' או תפלה או אכילה ושתיה הכל הוא אלליכם עבודת הבורא ואינו אלא חילוף מעבוד' לעבוד' וזהו חלק עבודתכם וק"ל :

ואמרת אליהם בהרימכם את חלבו כו' : דהנה הדיק בשעת תפלתו הוא בודאי' דביקות ובקדושה במחשבות טהורות וליליות חכות * ובעת אכילתו מחמת שהוא דבר גשמי או מור' עולה על ראשו לכל יתגשם וינתק מהקדושה ח"ו ע"י האכילה ולכן הוא מתחזק ומתאמן לקדש עלמנו יותר ויותר בעת אכילתו לדבק עלמנו בקשר ודביקות גדול * ונמצא בעת אכילת הדיק הוא מקדש אי' יותר מבשעת תפלתו אבל לא כן שאר העם שבעת תפלתם יכולים להתקדש יותר מבשעת אכילתם * וזהו פי' וקוי ד' יחליפו כה דהקדוש' שאדם מקדש ומטהר עלמנו בעת תפילתו ואכילתו ע"י' הוא נותן כה בפמליא של מפלה * וקוי ד' הם אותם הדיקים השלימים המקוים ומלפס לתשועת ד' הו"ה ב"ה שיתמלא בזהר' ושיהא השם שלם בקרבם הם מחליפם הכה פי' מחליפם משאר העם שאכל ההמון עם בשעת תפלתם הם יותר בקדושה אבל הם מקדשים ומטהרים עלמם באכילתם יותר ויותר מבשעת תפלתם * וזהו ואמרת אליהם בהרימכם את חלבו ר"ל כשתרימו הקדוש' והדביקות שזה נקרא בשם חלב כמו בהקרבן שלא נקרב ממנו אלא החלב כך בתפלה הקדוש' שזה היא העול' למעלי' : וזהו בהרימכם את הקדוש' ונחשב לכם תרומתכם כתבואת גורן * ר"ל קדושת תרומתם בתפילתם יחשב כמו בעת אכילתם וזה רמז תבואת גורן ויקב היינו האכיל' שיהא בקדוש' וטהר' ככ"ל וק"ל *

פרשת חוקת

זאת חוקת התור' כו' פרש"י לפי שהשטן ואו"ה מוכין את ישראל לומר מה המנוה הזאת ומה טעם יש בה: לכך

וזהו ויתבר סי' אל אהרן הוא הדיק הנקי' כהן ואני נתתי לך את משמרת תרומותי ר"ל שאיך לריך רק לשמור הדביקות טהה יפסוק דבקותי הנקי' תרומה ממך חסו משמרת תרומתי' לכל קדשי בני ישראל ר"ל שזה שייך לכל הדיקים הקדושים שבני ישראל ועי"ז גורמם הדיקים להשפיע לישראל את שלש חלה הם בני חיי ומזוני * וזהו לך נתתם פי' שהכל צידך לפעול ע"י מעשיך הטובים * למשמה היינו מזוני ע"ד שאמרו כדרך שבני מלכים אוכלים בגדול' והיינו שולחן מלכים * ולבניך היינו בני דאיתא בגמ' אין מושיבין בסנהדרין חשובי בניס שאין יודעים בלער גידול בניס ולכן לריך להיות להדיק בניס כדי שיפיע לישראל כמו שהוא מרחם על בניו * לחק עולם היינו חיי דכל מה שהאדם מאריך ימים ושנים בעולם הזה עי"ז הוא מקיים מצות בוראו יותר ויותר בחמוי' שלימי' בני שום ספיקות חלילי' * דהנה החוקים שהשטן ואו"ה מוכין עליהם כפרש"י ועי' שאדם מאריך ימי' מתחזק חמוי' בלבו בזיכור וליליות גדול לקיים המצות חוקים כמו המצות השכליות והיינו חיי וזהו לחק עולם וק"ל *

ועבר הלוי הוא את עבודת אוהל מועד * נראה דהנה התור' נקרא אוהל מועד ואמר להם ועבר הלוי דהיינו יעבוד להש"י שיכניס את הוא דהיינו הקב"ה נקרא הוא את עבודת אוהל מועד פי' בתוך התור' דהיינו תור' לשמה : והם יאשו את עונם חוקת עולם לדורותיכם פי' שיהי' לריך גמור ושם שלא יבא לעולם חטא עי"ז רק זה שירד ממדריגתו קלה דהיינו מעולמות עליונים שהם אלו חק ודיר' קבוע לדורותיכם שון דירה * כי את מעשר בני אשר ירימו להי' תרומי' ר"ל דהדיק לריך להיות במדריג' זו להרים הקדוש' * מעשר נ"ק הקדוש' * על כן בתוך בני' לא יחלו נחלה פי' שלא יהי' נחלתו למי' בעולם השפל רק בעולמות עליונים וק"ל

ונחשב לכם תרומתכם כי שכן הוא לכם חלק עבודתכם פי' כי במשני' פרקי אבות יש מעשרות סייג לעושר נדרים סייג לפרישות כו' ויש לדקדק הלא התנא כוונתו במשני' זו להורות לנו דרכי ה' איך להתנהג ולעשות נדרים לעבודת הבורא ולמה לו ליתן לנו ענה איך להתעשר באמרו מעשרות סייג לעושר המשמעות הוא שהענה הוא בשביל קיום העושר ואמר שהמעשר הוא גדר לקיום העושר * ונרא' כי האדם ביותר לריך לקדש עלמנו במאכל ובמשתי' ובזמון יותר מן התור' או תפלי' כי שם אין הילה"ר כ"כ שולט מחמת שהוא עוסק בדבר קדוש' אבל בתאוה הגשמיות שהילה"ר

נועם חוקת אדימלך

לכך כתיב בה חוקה לומר נזירה היא מלפני און לך רשות להרהר אחרת * ויש להקשות שלהלן כתוב רשי בשם ר' משה הדרשן טעם על מאוס זו תבא פרס כו * א"כ קשה כיון שיש טעם למה כתיב בן חוקי * ונרא' לתרץ כי באלה יש רמיזה אצריים וש"ס"ה גידים כנגד רמיזה מ"פ וש"ס"ה לית ובכל אבר או גיד תלוי מנ"ו ח' גם ביעקב אפ"ה ותקע קף ירך יעקב כו על כן לא יאכלו מיד שה"י המעשי' ההוא ביעקב תיכף קבלו ישראל המנוה התלוי בגיד ההוא : והאומות מקטרגי' תמיד על ישראל לראות אם הם שלמים במלותיהם ובמנוה זו של פרה אדומי' אינם יודעים מה פנינה כי הם מונין האצריים והידיים של ישראל ואינם מוויאחז מנ"ו זו כמיינס לך שואלים מה טעם יש בה * והתי' להם הוא כך כי בגמ' אמר' לא היו ישראל ראויין לאותו מעשה אלא כדי להורות תשובי' לרבים ולזה הוקם להם מעש' פרי' לכפר להראות כי התשוב' מועלת לרבי' * נמלא כל עיקר הטעם פרי' הוא בשביל מעט העגל והחטא. גופא לא הי' כ"א להורות תשוב' והוא בעלמ' חוק' לך כתיב בה חוקי' אפס' שיש בה טעם כדברי ר"מ הדרשן ובכן *

או יאמר זאת חוקת כו' דהי' יש לדקדק דה"ל למימר זאת חוקת הפרי' דהא בפרי' קמייירי : וגם קש' על מה שפרש"י לפי שהאומות כו' נאמר בה חוקי' אדרבה איפכא מסתברא בשלמא אם הי' לריך הטעם בשבילנו שלא יקשה לנו מה טעם הי' שפיר ש"כ בה חוקי' לומר אין להרהר על מלותיו ית"ש : אבל עתה שהא"ה מונין אותנו טוב הי' לפרש הטעם בכדי שדע מה נשוב לאסיקודוס * אך העינין הוא וכן פ"י זאת חוקת התור' אשר לו ד' לאמר : דהי' הש"י ב"ה נתן לנו תורתו הקדוש' הכלולי' בנגלי' ונסתר כנגד אהב' ויראה דהירא' הוא הנגלי' דהיינו מחמת שאנו רואים את מעשה נוראותיו ונסלואותיו אנו יראים מפניו ית"ש ומגד נוראותיו מורא פולי' על ראשיו והוא הנגלי' ואהב' הוא הנסתר דלהבנה יוכל להיות לאדם כשמוכררים לפניו חזיה דבר יופי' ומסולל ומתהללים ומשבחים לפניו הדבר ההוא אז לבו מתלהב לדבר זה מאד ונפשו משתוקק שיזכה לראות הדבר ההוא : והנגלי' הוא דבר שיש לו קצבה כי בלתי אפשרי שיהי' האדם כמורא בלי הפסקת תמיד בצינ' ומרד' כי יבועל ממציאות ואהב' הוא דבר שאין לו קצבה : והוא שמש ומגן ד' אלקים פ"י כמו שהשמש שהיא הבהירות בהתפשטות שאין לו קצבה : והמגן דהיינו כשעושין מחי' בפני השמש הוא יש לו קצב' כן ד' אלקים דהיינו אהב' וירא' אהב' אין לה קצב' וירא' יש לה קצב' : וכן התור' הקדוש' הנתנו' לנו בנגלי' ונסתר אם הי' הטעם מפורש

הי' דבר שיש לו קצבה * ולכן סתמו הכתוב ולא נאמר הטעם מפורש למען נבין מעלמנו טעמי של דבר זה הוא דבר שאין לו קצב' כי כל טעם שחיי להבינו יש לו פולס מיוחד בלמירתו הטעם נעשים שמים חדשים בכל טעם * חסו אשר לזה ד' לאמר פ"י שהש"י ב"ה לזו שאנחנו נואמר הטעם של חוקת התור' כדי שיהי' דבר שאין לו קצב' * חסו שפרש"י לפי שהשטן ואו"ה מונין הוא לשון מנין שמונים וקופרים המלות וחררים ומשיבים עליהם שאפי' נאמר להם הטעם של המנוה הריא הם כהכלי שעותיהם ושקריהם משיבי' גם על הטעם ואם הי' הטעם מפורש הי' חלילי' הכח בידם לדחות אותו הטעם חלילי' באיזה הכל או שטות וטעם אחר לא היינו יכולי' לומר להם מחמת שחיו אומרים שאינו כתוב זה הטעם בתור' אבל עתה שלא נאמר הטעם מפורש אם ישיבו אותנו בדבר אז נוסף להם טעם לשבח אחר והכח בידיו להפילם ולשכר את כחם בכל טעם בעולם הנתחדש לנו וק"ל *

או יאמר דהנה הנדיקים העוסקים בתורה לשמה הם בונים עלולמות כמ"ש וכל בניך כו' אל תקרא בניך אלא בניך והעולמות נקראים חוק ע"ד חק חמן נתן להם : חסו זאת חוקת התור' ר"ל שזיהו הש"י שנעסוק בתור' לשמה כדי לפשות חוקת היינו לבנות העולמות : אשר לזה הי' לאמר לבאורי' מלת לאמר אין לו ביאור כיון שכתוב דבר אל ב"י : אך הענין הוא לרמז שזריך האדם להיות הולך בעבודתו ית"ש מדי יום ויום יותר מיום העבר והיינו גם אם עסק בתור' לשמה ודיקות ביראה ואהב' היום : אז למחרתו יוסף לפשפש במעשיו ולראות על הלימוד שלמד אתמול שלא יא' י"ה ושלל הי' כראוי ולריך ללמוד היום בנחי' יותר בקדושה וטהר' ופרישות רתת וחיל ורעד' וכן בכל יום ויום חסו אשר לזה הי' לאמר ר"ל לאמר בכל יום בנחי' אחרת התור' בעוסקי' בה : והוא מי' יתן טהור מטמא לא אחד דכבר פ"י מה שאמרו חז"ל הפרה מטרתה טמאים ומטמא טהורים ההאנשים אשר הם שלמים ויראים צניינים וגד פניהם לכה"ס כנונים ומדמים בנפשם שהם יולאים י"ה בעבודתם להש"י בודאי הם טמאים לנפש ועדיין הם מלוכלכים בעונות וחטאים ולא יבינו בחשכה יתהלכו : אבל הנדיק העובד ד' באמת הוא להיפך שכל מעשיו ועבודתו להש"י מדמה הכל בנפשו שאינו עושה כלום וממלא בעלמות תמיד חסרונות שמחסר בעבודתו ולא עשה כתיקונו : ועי"ו הולך ומתגבר בכל יום בעבוד' ותמיד אינו נוח לו ממעשיו ואין לו מנוח' והולך עד אין קץ ותכלית : חסו מטמא טהורים ר"ל הנדיקים הטהורים היא מטמאת פי שמדמים

רלנו ית פ"ז הם ממשכים את הכורא ב"ה לעולמות *

וזהו להקריב לי בנועדו ר"ל להקריב אותי אל העולמות שנקראים מועדים ע"י מעשיהם הטובים: וע"י עוסקים בתורה לשמה לתענוג הכורא ב"ה כדי להעלותה עד מקום שורשה ששם נקראת התור' בית דהעיקר התורה היא משם * והש"י ברוב רחמיו וחסדיו נתן לנו את תורתו כדי שע"י התורה נה"י יכולים לעורר את הכורא ב"ה בחדוה ושמחה רבה להשפיע לנו כל טוב וכן נקראת התור' בשם אהל שהוא לחסות בלל כנפים כאהל *

וזהו וידבר ה' אל משה מאהל מועד לאמר: ר"ל שהש"י ב"ה למד משה רבנ"ה א"ך יהא התעסקו ולימודו בהתורה הקדוש' דהיינו מעולם התחונן עד העלותה לעולמות עליונים לשורש' * והיינו מאהל מועד לאמר ס"י שתאמר את התור' מאהל היינו מעוה"ז עד העולמות עליונים הנקראים מועד ששם הוא מקום שורשה של תורה * וזהו חאת התור' אשר שם משה לפני בני ישראל ר"ל משה רבינו פ"ה למד לפני בני ישראל ג"כ סדר הלימוד כך כמו שמסר לו הש"י * וזהו דאמרינן בגמ' אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו ולכארה הוא דבר רחוק שיהא הכח ביד האדם להעלות התור' עד מקום שורשה א"ך מחמת שאדם נחנץ מתחת כסא הכבוד ממקום שורש התור' ובה הוא יכול להעלות עצמו עם התור' לשרשה * והיינו אשרי מי שבא כ"י למשל האדם שלהו מחזירו מעות ובהחזירו לו הוא נושא מעותיו לררות בידו בשמח' להשיבו את מעותיו כמו כן התורה שנחקקה עמו בהחזירו מתחת כסא הכבוד הוא מביאה בידו לשם *

וזהו זאת חקת התורה מלשון חקיקה דהיינו שהתורה נחקקה עם האדם וע"י יוכל האדם לעורר חדוה ושמחה להשפיע ע"י התור' הנק' זאת * א"ך זאת התורה שע"י יכול לפעול ככ"ל היינו מי שלומד במס"י יכול להעלות התורה בעודו בחיים ע"ד שאמרו חז"ל אין התור' מתקיימת אלא במי שממית עצמו עלי' היינו שלומד במסירת נפש וזהו זאת התור' אדם כי כ"י *

או יאמר דהנה האדם נר"ך לעבוד הכורא ב"ה בשני מדרגות יראה ואהבה ויראה הוא לחשוב שסופו לעפר: כי מחמת שיש ב"ה יסוד העפר שהוא מנושכו לתאות רעות ח"ו ולר"ך לשבר תאותו ג"כ בדבר הדומ' לזה והיינו שסופו לעפר וזהו היראה * ואהבה היא רוממות אל וזהו תמיד לאדם מלחמ' כבד' מלחמת היל"ה"ר הנסיתו תמיד

שמדמים בעצמם שהם טמאים ח"ו בחטאים * ומטהר טמאים הריפוך ברשעים החוטאים שחושבים תמיד שהם הדיקים הטמאים * וזהו מי יתן טהור מטמא לא אחד * ר"ל מי יתן טהור מטמא ס"י שיה"י לו טהר' מזה שהוא מטמא עצמו דהיינו שע"י יה"י לו טהר' באמת כי לפעמים מאלא אדם שאומר שמחבר בעבודתו ית"ש ומטמא עצמו ובאמת הוא כך * אבל הדיק האמיתי ע"י יבא לו טהר' ופרישות יותר שהוא מתאמת ומתגבר בכל יום *

וזהו מי יתן כ"י לא אחד ר"ל מי יתן טהור במדריג' אחד תמיד ואינו מתחזק יותר להיות הולך בעבוד' זה אינו טהור מטמא *

ונחזור לביאור הכתוב דבר אל ב"י ס"י שזוה ד' נמשה ולאחר שידברו עם ב"י ויתחברו עמהם דגם הדיקים גדולים לריבים התחברות לשאר הדיקים הקטנים מהם ועל ידיהם יבא להם מדרגות יותר * וזהו דבר אל ב"י ס"י תחברו עמהם וע"י יפעלו לך ויקחו אליך פרה אדומ' תמימ' היינו מה שהלדיק מאלא בעלמו חסרונות שהוא כפרה סוררה ומלוכלך בחטאים הנקראים אדומ' ע"ש א"י חטאים כשנים * יה"י המדריג' הזאת עמו תמימ' ר"ל שיה"י מוס לבנו באמת שכן הוא שאינו עובד השם כלל אבל באמת אין בו מוס כלל בהלדיק הזה שאין בו נדוד מטא ועון כלל *

ונתתם אותה אל אלעזר הכהן ר"ל המדריג' הזאת תמסרו גם להדיקים הקטנים מכס * ושחט אותה ר"ל שגם הוא ישחוט וימסור נפשו על הדבר הזה ויהרסר בחשבו' על שהוא מקלר בעבוד' * לפניו פרש"י זר שוחט ואלעזר רוא' * לפניו הוא לשון פנימיות דכיון רש"י ז"ל בזה דקש' היתכן לדיק גמור יה"י נר"ך לשחוט ולמסור נפשו כשמואל א"ו חסרון בעלמו כמו זר שהוא זר לגמרי בעבודת הכורא * לזה אמר זר שוחט ס"י שמי שהוא זר בעבוד' לר"ך למסור נפשו ולעשות תשוב' גמור' * ואלעזר רואה ר"ל אבל הדיק גמור אשר באמת אין בו מוס רק מחמת גודל לדיקו הוא מאלא בעלמו חסרונות תמיד זה א"י רק לראות שישתכל תמיד כך וילך ממדריג' למדריג' בהרסור תשוב' לזר ויתכפר לו וק"ל:

או יאמר זאת חקת התורה * בלירוף הפסוקים * זאת התורה אדם כי ימות באהל * וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל * דהנה הש"ת ב"ה הוא למעל' מן הזמן והעולמות אשר ברא הנאללים מאלו הם נקראים מועדים לשון זמן דכל דבר נכרא יש לו זמן * וזהו להקריב לי בנועדו * ר"ל דרלון ותשוקת הכורא ב"ה שיתייחד בעולמות ע"י התערותה דלתתא כשישראל עושין

אלימך

חוקת

נועם

מתני' נחור להלדיק להיות מושל בחלקים הקב"ה נחר והלדיק מבטל: ואף גם זאת ביד הלדיק להשפיע לכל העולם ושלש אלה יעשה להם לישראל בפעולותיו ומעשיו הקדושים הלא הם' מי' ומוזני וכני' ואיזה היא עבודי שהלדיק יכול על ידה לבטל גזירות ולהשפיע לעולם הוי' אומר זו מסירת נפשו הקדוש' והטבור' בשביל כל ישראל ונתחמד כאלהות השלימות האמיתי: ועי' הלדיק כדמי' להבורא ב"ה שהוא יחיד בעליונים ונתחמוטוים וכמו כן הלדיק במסירת נפשו ובאלהותו עם כל ישראל נקרא כן ועי' מבטל גזירות ומשפיע להם כגיל ומי'נו כתוב בתורי' ויקרא לו אל חלקי ישראל ואיחא שהקב"ה קרא ליעקב אל ואל הוא לשון כח כמו שנאמר ואת חילי ארץ לקח * ר"ל שהקדוש ברוך הוא נתן ביד הלדיק כח של עח ותעלמות לבטל גזירות והנה הדבר הוי' לרץ זיכור וטהר' גדולי ולכל ימנע ללדיק ח' מאלה הני' והיינו מחשבת מוזני כי סן ואולי עי' יהי' קלת מניע ללדיק מעבודתו לזה תקנו לו אנשי כה"ג התפלה והם שלש ראשונות ושלש אחרונות והאמנוט * והמרינן בגמי' המתפלל לרץ שיכרע עד שיראה חיבור כנגד לבו ר"ל שרץ לכרוע ולהשפיל ולהכניע עצמו עד שיראה חיבור היינו מעי'ת הפרכסס כנגד לבו פי' כחלו הוא מוזמנת ומוכנת כנגד לבו שלבו בטוח בהשי' שיש לו כל נרכו ועי' אף לו שום מניעה ויכול להיות מסירת נפשו בזכות ובלילות ויגיע לאחדות האמיתי' כדבר הידוע למזיני שכל ומדע ששלש ראשונות בלתי אפשרי להיות כ"א פי' מס'י' ואחדות ואחר זה הם הברכות האמנוטות וכלל בתוכם השלש אלה הם בני מי' ומוזני: והאמנס האמת שהברכות האמנוטות הם סודות נפלאות אין חקר כידוע ליי'ה שהם כנגד י"ב גבולי אלכסון אך הג' הני' ג"כ ככללים בתוכם * חסו ג"כ שלש ארוכות שעש' בללאל והאמנעי של ען שהוא דבר נשמי והוא כנגד מוזני * והאמר הכתוב ועשית לו זר והב סביב ר"ל שהלדיק אוכל בקדוש' ובטהר' ובמחשבות קדושות ואם הוי' באפשרי בלא חילי' לא הוי' אוכל כמבואר בספרים והלדיקים אוכלים בסתר ובחידות מחמת הבוש' שבועים לאכול כי נפשם חשקה תמיד בדביקות השי' ולהיותם כמלאכי אלקים שאין בהם חילי' אך מחמת שהיא דבר בלתי אפשרי הם עושים זר והב סביב לאכילתם בקדוש' גדולה: חסו ג"כ גרמו בני שולחן הקודש שהוא ג"כ נגד מוזני נאמר בו ג"כ ועשית זר והב ושורש הדבר נמלא שהלדיק מחמת מס'י' והגיעו באחדות האמיתי' מביא רחמים גדולים לעולם לבטל כל הגזירות ולהשפיע להם כל טוב וכל מיני ברכי' * ולזה רמו הכתוב מי יתן טבור מטמא לא אחד ר"ל הכתוב מתמה מי הוא זה שיכול ליתן טבור מטמא דהיינו

רחמים

תמיד * חסו ע"כ יאמר בספר ר"ל שהאדם לרץ לקדש עלמו כ"כ עד שיהי' הקדוש' נשרשת יאללו בטבע כאלו הספר התורי' שלומד נאמרת ממילא בקדוש' מתוך גרונו:

וידו יאמר בספר והיינו ע"י שאלם לוחם תמיד מלחמת הילר עד שחושרש הקדוש' בו * חסו מלחמת ה' את והב בטופס: ר"ל שהמלחמי' מתנגנת עי' ב' אלו שהם את והב הוא לשון אהבה * ומדריגי' הני' שיהשוב מה יהא בטופס * חסו בטופס היינו ירא' * חסו זאת חקת דהיינו המנוה שאין לה טעם האדם העושי' אותה הוא מנד אהבה שאובב את הבורא ומקיים מצותיו וחוקיו * חסו זאת חקת התורי' שיהא לימוד התורי' בזהב' בחוקה: ומדריגי' הני' חאת התורי' אדם כי ימו' היינו יראה שחכיר יוס המיתה ובזכות זה נוכה במהרי' שיקום בנו מקרא שכתוב בלע המות לנלח חכיי' *

או יאמר דהנה התורה הוא מרפא לכל: ולכאורה אסור להתרפאות בדברי תורי' * אלא שהענין הוא כך שהרשימה הנשאלת באלם ובקדוש' שרשש בו ע"י לימוד התורי' ע"י יכול האדם הזה לרפאות חולים * חסו זאת חקת מלשון חקיקה הוא רשימה הנשאלת באלם מהתורי': אבל באיזה אופן יהי' לימוד התורי' שירשש בו קדוש' * חאת התורי' אדם כי כו' פי' שימסור נפשו עליו בגדל אהבה ויראה כן יזכנו ד' הטוב ללמוד תורתו אמן *

או יאמר זאת חקת התורה כו' דהני' הלדיק הוא גחר אומר ויקם והרי הוא באלו מנוה להשי'ת כביכול והשי'ת מקיים את דבריו * חסו ויאמר ד' אל משה ואהרן לאמר לישראל זאת חקת התורי' ר"ל באופן זה לרץ להיות לימוד התורה כ"כ בקדוש' וטהר' לשמי' עד שיוכל לזוות להשי' כביכול * חסו אשר לזה ד' לאמר בכדי שיוכל לומר לזה להשם שיהי' כך והשי' ב"ה יקיים את דבריו לטוב *

או יאמר זאת כו' דהלדיק כשרואה לפעול איזה דבר לרץ להלביש אותו הדבר באיזה תורי' והתורי' הוא העול' ומעלה אותו הדבר לפני השי' ב"ה ואין לך דבר בעולם שלא יהא לו לבוש בהתורי' * חסו זאת חקת התורי' ר"ל שהתורי' נאמרי' כדבר חוק ועי'י' יוכל אדם לפרש בה ולהלביש בה כל דבר שע"י התורי' יפעול כרוננו * חסו לאמר שיוכל לומר ע"י כל מה שיראה וק"ל *

ויקחו חליק * הני' רשי' ז"ל פי' מלת חליק * והאמנס עוד לאלוה מלין * ואפשר לפרש כי הנה עבודת

ע"ש אס יהי חטאיכם כשנים כו תגרום שמהא תמימי
שתהפכי לרחמים גדולים שיהא הכל בתמימות ושלמות:
וגם רמו לזה ע"י יחדך השלם תגרום להפלות
השכינה הנקראת פרה אדומ' כידוע רק שיהא באופן
זה אשר אין בו מום דהיינו שלא יהא במס' ויחדך
שום מום כ"א הכל בשלימות וזיכוך ולילות גדול וק"ל *

או יאמר ויקחו אליך כו דאיתא בגמ' על פסוק
אמרתי אחכמה והיא רחוק' ממני
ודרשו חז"ל שהפסוק הזה אמר שלמה המלך ע"ה על
מעשה הפרה שמתהרי' הטמאים ומטמאת הטוהרים *
ולכאורי' ה"י לו לומר אמרתי חכמתי כו לשון עבר *
אך נראה דהנה האדם המתחיל להתחזק בעבודתו
ית' אז הצורא ב"ה מתרחק ממנו לטובת האדם כדי
שיתחזק עוד יותר ויותר בכל פעם כמ"ש מרחוק ה'
נראה לי * חכו פי' ביום השלישי וישא כו וירא את
המקום מרחוק דשלישי הוא רמו על הקדוש' הגדול'
כמ"ש ביום השלישי ונחי' לפניו וכאשר בא הצרעם
בקדושה הגדולה ראה את המקום מרחוק * חכו
אמרתי אחכמה כו ר"ל שאמרתי שאתחיל לבא אל
החכמי' עליוני' והיא רחוק' כו כנ"ל ופרה הוא רמו
על התשוב' שמחויב האדם לתקן את חטאיו * דפרה
היא רמו על השכיני' כידוע והי' של תיבת פרה היא
רמו על ה"א אחרוני' שבשם שמעלה אותה האדם
בעשותו תשובה דתשוב' היא תשוב ה"א וכמו שדרשו
רז"ל למה כרע"י דה"א תלוי' כו ע"ש * וכבר פרשתי
זה פעמים הרבה * וזה שדרשו חז"ל על מעשה פרה
שמטרתה הטמאים דהיינו בעשות האדם תשוב' כהלכתו
ומתקן את מעשיו אזי הוא טהור מחטאיו ואח"כ
כשיעל' אדם בקדוש' יתיר' אז הקב"ה מתרחק ממנו
כנ"ל כדי שיתאמץ יותר בקדושתו ואז נראה' לו לאדם
שהוא חלילי' טמא בעוונות וחטאים ועי"ז הוא מתחזק
מאד בקדוש' רבה בכל פעם חכו שמטמא את טוהרים *
חכו שאמרו בגמ' מטמאין היו הכהן השורף את הפרה
רמו לדברינו שהכהן השורף ה"י טעון פריש' ז' ימים
ומחמת פרישה זאת הי' בל' אל הקדוש' רבה והי'
נר' בעיניו שהוא רחוק מאד מהצורא ית' כנ"ל :
חכו מטמאין כו פי' כאלו מטמאין אותו כדי להולי'א
מלבן של לדוקין כו במעורבי השמש ה"י נעשית פי'
שהרשעים היו אומרי' שרשות לעשו' הכל בערובי'א
דהיינו לערב הצהירות והקדוש' המרומז בשם שמש
לערבו חלילה עם הטומא' והיינו באמרום שהחטאים
אינם מוזקין למזות שבושה ולא כן הוא דבאמת עבירה
מכזה מלוה וכל הגדול מחבירו בקדוש' יותר לר"ך שימור
מכל נדנדו חטא ועון קל כמ"ש וסביבו נשערה מאד
הקדוש' והפרישה של הכהן הוא מולי'א מכללם פי' שאין

רחמי' גדולים מהדיני' והקליפו' להפכם לרחמים לא
אחד וכו בלתי אפשרי כ"א ע"י אחדו' של הלדיק
המוס' כ באחדות שלימו' * חכו ג"כ אמר חיוב והי'
באחד ומי ישיבנו ונספו איות' ויעש פי' חיוב ה' מתמי'
מאחר שהקב"ה אחד ואין יחיד כיחדו ומי ישיבנו לבטל
גזירותיו * ואמר ונספו איותה ר"ל נפש של הלדיק
המתאוות ומשתוקקת ומוטר נפשו ומגיע לאחדות
אמיתי' והוא ג"כ נקרא אחד כנ"ל ויעש הוא הטוהר *
הפשי' הזאת לעורר רחמים גדולים ולבטל כל הגזירות *
חכו ג"כ נרמז בגמ' שמשון העמסוני ה"י דורש כו
כיון שהגיע לאת ד' אלךך תירא פי' עד שגא ר"ע
כו לרבות ת"ח והנה כמו זר נחשב שמשון העמסוני
לא ה"י יכול לדרוש הדרש הזה של ר"ע ועי"פ דבריו
יבואר שדוקא ר"ע ה"י דורש דאיתא בגמ' בשעה
שהוליא את ר"ע להריגי' זמן ק"ש ה"י וקיבל עליו
עמ"ש שלימי' אמרו לו תלמידיו רבינו ע"כ אמר להם
כל ימי הייתי מלטער על פסוק זה בכל לבבך ובכל
כפך אמרתי מתי יבא לידי ואקיימני כו ואיתא
בפסרים שח"ו שיאונה ללדיק מקרה זה אך שנתי'
להם דמות אותו לדיק והנידון ה"י מהם * רק שר"ע
בהגיע זמן ק"ש קיבל עליו עמ"ש ומטר נפשו ביחודא
שלים והי' מתחזק יותר ובמס' * אמרו לו תלמידיו
רבינו ע"כ ופרש"י בחידושי' אגדות עדיין חיבו מריח
כוונתך אמר להם כו ואקיימני' פי' שהי' מנסה תמיד
שע"י מס' יפעול כ"כ שיהא הדבר קיוס לדורות
הבאים שגם הם יהיו יכולים לפעול במס' חכו לשון
ואקיימני' שאקיים הדבר ההוא לדורות * חכו לרבות
ת"ח ר"ל שת"ח אף שהם רבים בהתאחדם באחדות
שלימות והלדיק השלם העולה על גביהם הכולל כולם
במס' כ ביחודא שלים ידמה לה' לבטל גזירות להשפיע
לכן נקרא את ה' * חכו המה מי מריבי' אשר רבו
ב"י את ד' דהמן וענני כבוד ובאר היו זכות השלש'
לדיקים משה ואהרן ומרים והשלש האלה הם כנגד
חיי ומזוני ובני דהיינו מן הוא מזוני וענני כבוד הוא
חיים שהי' מגין עליהם מאבני' בליסטר' והבאר הוא
בני ע"פ דאיתא ג' נודמנו להם זיוגם ע"י הבאר
והלדיק יכול להמשך ולהשפיע כל זאת במס' כנ"ל
ולא היו מאמינים ע"ז שהלדיק יכול לפעול זאת לכן
נקרא שרבו את ה' אלו תלמידי חכמים *
וזהו ג"כ הפי' כאן זאת חוקת התורי' ויקחו אליך
פי' חקה שתלכו בחוקותי פי' במדותי שתתאחדו
במסירת נפשכי' ועי"ז תבואו למדריגי' הזאת * ומפרש
ויקחו אליך שהקב"ה אמר למשה שכל ישראל יקחו
עצמם אליך ויתאחדו כך כאיש אחד ואתה הוא הלדיק
הכולל את כולי' תפעול במס' ובאחדותך שמהא פרה
אדומה דהיינו אדומי' הם הדינים הנקראים אדום

נועם חוקת אדימך

מדו כמדחם של לדיקים * וחו ויקחו אליך פרה אדומה רמו על התשובי למעשה את הטמאים * ואת"כ מפרש מדרגת הקדושי והיינו ואסף איש עהור את אפר הפרה * דל"ף הוא רמו על התורה הסתומת בלכני ד' כו' והלדיק הנמור מתחילה שומר ומקיים את התורי בתחילתו מיד וכמו כן לריך הפעל השוכה להחלמן ולהחזוק בהתורי הקדושה שיעשה מפרה אפר * ר"ל דאלף הוא רמו על התורי כנ"ל ולריך האדם להיות מוכנע עם התורי שלומד ומקיים שלא יתגאה בה חלילה ולזה רמו אפר כמו שאמר אל"ע"ה ואכני עפר ואפר לפי שאברה' ה' מוכנע בעיניו כעפר שהוא באמת דבר עב מאד * אך אז ה' לריך לתפילה להסתכל ה' מתנשא קנת לאמר שמקיים מנחותיו ותורתו י"ת הנרמו באלף של אפר כנ"ל ובכל זאת בהכנעה גדול' כנ"ל * חזו ואסף כו' כמו אסף את חרפתי * את אפר הפר' ר"ל כנ"ל שמתחילה לריך לתקן הס"א אחרונה ולבא אל מדרגת אלף שהיא התורי הקדושי ובכל זאת יהי מוכנע כמו אפר * והיח אל מחוק למחי * פי' של ממשיו הטובים וקדושתו ייח ממחשבתו דהיינו שידמה לו שעדיין הוא מחוק למחנות קדושים * אל מקום טהור * פי' כל כונתו יהי לשמים שהי' תמיד אלל הקדושי * חזו ויהי דוד בכל דרכיו משכיל פי' בכל מעשיו ה' משכיל תמיד עליהם ומסתכל בהם שאינם עשויים על מכוני : ד' עמו ואעפ"כ ה' תמיד אלל הקדושה של שמו י"ת * חזו מקלס הארץ אליך אקרא פי' אחר שאני בקלס ארץ למטה דהיינו שאני מאשים עצמי שאני בגשמיות וארלויות בקלס האחרון אליך אקרא פי' ד' מרחוק נראה לי והבן *

מדו כמדחם של לדיקים * וחו ויקחו אליך פרה אדומה רמו על התשובי למעשה את הטמאים * ואת"כ מפרש מדרגת הקדושי והיינו ואסף איש עהור את אפר הפרה * דל"ף הוא רמו על התורה הסתומת בלכני ד' כו' והלדיק הנמור מתחילה שומר ומקיים את התורי בתחילתו מיד וכמו כן לריך הפעל השוכה להחלמן ולהחזוק בהתורי הקדושה שיעשה מפרה אפר * ר"ל דאלף הוא רמו על התורי כנ"ל ולריך האדם להיות מוכנע עם התורי שלומד ומקיים שלא יתגאה בה חלילה ולזה רמו אפר כמו שאמר אל"ע"ה ואכני עפר ואפר לפי שאברה' ה' מוכנע בעיניו כעפר שהוא באמת דבר עב מאד * אך אז ה' לריך לתפילה להסתכל ה' מתנשא קנת לאמר שמקיים מנחותיו ותורתו י"ת הנרמו באלף של אפר כנ"ל ובכל זאת בהכנעה גדול' כנ"ל * חזו ואסף כו' כמו אסף את חרפתי * את אפר הפר' ר"ל כנ"ל שמתחילה לריך לתקן הס"א אחרונה ולבא אל מדרגת אלף שהיא התורי הקדושי ובכל זאת יהי מוכנע כמו אפר * והיח אל מחוק למחי * פי' של ממשיו הטובים וקדושתו ייח ממחשבתו דהיינו שידמה לו שעדיין הוא מחוק למחנות קדושים * אל מקום טהור * פי' כל כונתו יהי לשמים שהי' תמיד אלל הקדושי * חזו ויהי דוד בכל דרכיו משכיל פי' בכל מעשיו ה' משכיל תמיד עליהם ומסתכל בהם שאינם עשויים על מכוני : ד' עמו ואעפ"כ ה' תמיד אלל הקדושה של שמו י"ת * חזו מקלס הארץ אליך אקרא פי' אחר שאני בקלס ארץ למטה דהיינו שאני מאשים עצמי שאני בגשמיות וארלויות בקלס האחרון אליך אקרא פי' ד' מרחוק נראה לי והבן *

או יאמר עדי' ויקחו אליך פרה אדומה ר"ל שפי' התורי ימשיכו למי' פרי אדומי כדוע תמימי פי' שהי' ישראל תמימי שלא יהי להם חסרון בשום אבר מאבריהם * אשר אין בה שום פי' שלא יהי להם חסרון בשום דבר הנריכה להם * אשר לא עלי עלי עול * ר"ל שלא יהא כח לפנות עליהם עול מלכות ועול דרך ארץ וכל זה יספול פי' התורי דכל המקבל פליו עול תורי מפעירין ממנו כו' ועול דרך ארץ * גורם חירות ממלאך המות ומשפעת מלכות * חזו פי' על כן יאמר בספר מלממות ד' כו' דוד המלך פי'ה אמר השמי' מספרים כבוד אל מספרים מלשן ספיר והיינו פי' שאנחנו רוחים בו אם נבורת ד' עי'זו לנו מהללים ומשכחים כבוד ספירת גדולתו * ומעשה ידיו מגיד הרקיע דרקיע הוא לשון דקות ודומיות כמי' וירקפו שחי האבד והלדיקים נקראין מפשי ידיו של הקב"ה * חזו מפשה ידיו יכולים

דהיינו הלדיק מגיד הוא לשון המשכה שהוא ממשך דברים דקים ורוחניים במעשיו הקדושים שבורא עולמות בקדושתו : **וידן** ע"כ יאמר בספר מלממות ד' שבו תמיד ללחם במלחמתה של תורה ומלות * על הלדיק הזה יאמר את והב' בסופ' דלעתיד לבא כשיבא משיח לדקנו במהרי' נאמר בו ונשרו אליו גוים והיינו שהיא לאומות גדול' אהבה אליו ויתנו לו מחנות רבות כמי' יובילו שי למורא וכהנה רבים : והלדיק בלדקתו גורם שגם בגלות המר הזה יהי' לנו חן בעיני האומות ושהיא אהבתם עלינו וחו את והב' בקופה ר"ל האהבה הזאת והנתינות שיתנו לנו האומות בסופו כשיבא משיח לדקנו יאמר לנו כעת שגם עתה בגלות יהי' כן כנ"ל * ואת הנחלים ארנון ר"ל שזה פועל הלדיק הכל עי' תפלותיו הזכים והטהורים ועי' התורה הקדושי שנחלים הוא רמו על התפלי' ע"ד דליתא בגמי' המתפלל על חבירו לריך שיחלה עלמו עליו * וארנון הוא רמו על התורי' שהי' מונחת בלרון וחו ואת הנחלים ארנון שכל זה הלדיק גורם עי' נחלים שהוא לשון חולה והיינו תפילה ועי' ארנון הוא לשון ארון דהיינו התורי' * ואשד הנחלים אשר נטע ה' למה נסמכה בגמי' נחלים נטיו כאלהים נטע ה' למה נסמכה אלהים לנחלים מה נחלים מעלים את האדם מטומאה לטהרה אף אלהים שהם התורי' מעלים את האדם מקף חובה לכף זכות : וליחא בגמי' תפילות אבות תיקנום ר' יהושע אומר תפילות כנגד תמידין תיקנום וי"ל דמר ח"ה ומ"ח"ה ולא פליגי דהיינו באמת האבות תקנו התפילות אלל' דכומן שבהמ"ק קיים היו הקרבנות מכפרים תמיד של שחר על עבירות שזלילי ותמיד של בין הערביים על העבירות של יום ונמול' היו תמיד בלל חטא ועתה בעוה' שחרב בהמק"ד התפילות מכפרין במקום התמידין ולזה תקנו התפילות * חזו יכול להיות שרמו חז"ל מה נחלים פי' דצרינו הכ"ל שהנחלים היינו תפילות מה נחלים כו' מטומאה לטהרה דהיינו שמכפרים קך אלהים נטע היינו התורה מכפרת * חזו פי' ואשד הנחלים כפרשי' שפך הנחלים דהיינו השורש הנמשך מהנחלים הם התפילות אשר נטע היינו התורה כנ"ל כאלהים נטע * דעין מתחלפת בה"א * ופי"ז נמשך שאנחנו קיימין בגלות המר * חזו לשבת ער הוא לשון פורר שאנחנו יכולים ליטב בין האומות הפוררי' עלינו * ונשפן לגבול מואב : ר"ל השורש הנשפן שהתפילות גורמים לנו כל הכ"ל הוא מאבות שחס תקנו לנו שלא יהיו האומות יכולים לשלוט בנו לפגור הגבול כמי' וחי' זרעך כחול היס והיינו כמו שהי' יס לו גבול ואינו יכול להעבירו קך האומות לא יהיו יכולים

פרשת בלק

יכולים לעבור הגבול עם זרעך להרע להם ח"ו והוא מחמת התפילות שלנו שמכפרי עלינו אין כה בידם לעבור הגבול * חסו וכפען לגבול מואב הוא לשון מאב דהיינו מאבות * ומשם בלצה * דהני האבות חזמנה להם זיונם אלל הבאר יחק ויעקב ומשה ואשה הוא כינוי להגשמה כידוע * חסו ומשם בלצה דהיינו שהלדיק הניל שאנחנו עסוקין בו בתינו מתנובב כסדר האמור למעלי זוכה ע"י לנשמה הנקראת בשם אשה שמזמנה ללדיקים על הבאר חסו ומשם בלצה : וכשזוכה לנשמי אז יכול להשפיע לכל ישראל כל טוב שפע רחמי ר"ל ריא' הלדיק ההוא שיהי לישראל אחדות : חסו היא הבאר פי' כשזוכי לנשמי * אשר אמר ה' למשה ר"ל שאז פועל הלדיק שהש"י אומר למשה רמז ללדיק המכוני בשם משה ע"ד שמלינו בנמי משה שפיר קאמרת אסוף את העם פי' שיהי להם אחדות ואתנה להם אז אתן להם רחמים גדולים המרומים בשם מים וק"ל *

באר

הפרוה שרים כרוה כ"ו במשענות * יראה לפרש דהנה מלת הפרוה הוא גדולה וכרי' הוא מלי' חפירה קטנה ודקה ורמז לזה ג"כ דכתיב כי יכרה איש בור ונפל שמה שור או חמור בעל הבור ישלם * נרא' דהתורי מרמזה להלדיק אשר בידו הכח וגבורה להמתיק הדיים והקליפות והיינו כי יכרה איש הוא הלדיק הנקרא איש יעשה כרי' דקה בבור הם הקליפות הגרמיות צתיבת בור רק לא יבטל אותם לגמרי היות כלה גרש יגרש אותם לנוק' דהתומא רבא רק ימתקם קלת : וזהו ולא יכסו בהתומא רבא ועדיין כה בהם להיותם נאחזים בשם הדומים לשור ולחמור חסו ונפל שמה שור כ"ו ואמר הכתוב בעל הבור ישלם הוא הקב"ה הוא בעל הגבורות לעשות בהם כרזונו * ישלם ר"ל יתקן אותם ב"ה הדומים לשור וחמור להיותם שלמים לבל ידח מהם דח * חסו ג"כ פי' הפסוק בלצה חפרוה שרים הם משה ואהרן שהם שקולים נגד כל ישראל עשאו חפירה גדולה בלצה הזאת שהוא חיי ומזוני וצני שבלצה הוא רמז להשלש האלה והיו הם יכולים לפעול גם להשפיע לישראל ואף בגשמייתם היו יכולים לפעול * כרוה נדיבי העם דהיינו שעי' משה ואהרן נמשך שגם נדיבי העמים הם הלדיקי' המנדבי' את לבם ונפש' בשביל כל ישראל שיכולי' גם הם להנשיך ולהשפיע אותם לישראל ע"י כרי' דקה * במחוקק במשענותם היינו גם המחוקקים שהם הלדיקים שאינם עושים כ"ל חקיקה בעלמא שהי' יותר דקה מכרי' גם הם יכולים להמשיך ולתקן במשענותם משען לחם ומים וכלל ג"כ בזה חיי כי למאן יהיב מזוני לחיי' *

יירא

בלק בן פור כ"ו ומתחילי נקדים לפרש פסוק פתחו שערים ויבא גוי לדיק שומר אמונים דליתא בנמי פתחו לי פתח כסדקו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של חולם : וחסו פתחו שערים פי' פתחו שערי התשוב' וצוה תגרמו ויבא גוי לדיק פי' שיהא תפלת הלדיק עולי' עד למקום שורשה כי לפעמים היא מעוכבת מלעלות מחמת הרשעים לכן תשובו * שומר אמונים זה קאי על הש"י השומר וממתין מתי תבא תפלת הלדיק לפניו ושומר את התפלי' לומר עליו חמן פי' להסכים עמו בדבר שאלותיו להכתיב לו * וחסו ג"כ יורא בלק כ"ו אשר עשה ישראל לאמורי והבין שבדלחי מחמת גדול דקתא ישראל נלחו לסיחון ועוג לכך ויגר מואב מפני העם פי' מפאסטי העם אשר חיכם כ"ה במדריגת ירא' היו מואב מתייראין מהם כי האדם לפי מדרגתו שפועל כך מנשיך עליו ולאותן שעבדו מירא' המשיכו על עצמם ירא' מלמעלי' והיו חימתם מוטלת על שונאיהם ולכן ויגר מואב מפני העם * ויקולו מפני ב"י פי' אותם המרומים בחיי ישראל והם הלדיקים גדולים העובדים מאהבי' המשיכו על עצמם אהבי' גדולי' ולכן קמו מואב בחייהם כי זה בלתי אפשרי לרשע לקבל אהבי' בלבו לכן קמו בחייהם ע"י האהבי' שלא יוכלו לקבל *

או יאמר

עד"ו פתחו שערים דליתא בש"ע א"ת אין עוקין חמן אחר ברכת עצמו אלא אחר ברכה שהיא סוף הברכ' * ונרא' דהטעם הוא לפי שכל ברכ' שאדם מברך הוא מעורר אותו העולם של הברכ' היא אשר שם שורש' ואורה ולכל ברכ' וברכ' הוא עולם בש"ע עד סוף כל העולמות וברכ' שהיא סיום הברכות היא נגד סוף העולמות ולכן אחר ברכת עצמו אין שייך לומר חמן כיון שלא גמר עדיין האורו' בכל העולמות אבל חבירו רשאי לענות עליו חמן שהוא כמסכ"י על דבריו וצוה מעלהו יותר למעלי' אבל הוא עצמו אינו רשאי כ"ה בסוף הברכות שהוא נגד סוף העולמות * וחמן הוא שבה על כל העולמות יחד כדרך שנתקן שהיו אומרי' במקדש מן העולם ועד העולי' והתקינו אה"כ לענות חמן והוא א' והוא ג"כ הפירוש ברוך ה' מעולם ועד עולם חמן פי' הברכ' שהיא מעולם עד עולם מותר לענות חמן אחר ברכותיו כ"ל * ונמלא לפי זה שהלדיק הגדול שהוא עולה תמיד בכל הברכות עד סוף העולמות הוא הי' מותר לענות חמן אחר ברכת עצמו * וחסו פתחו שערים היינו שהלדיק מתפלל שיפתחו לו שערי תפלות ויבא גוי לדיק בברכותיו שומר אמוני' פי' שיהי' יכול לענות חמן אחר ברכותיו והבין *

אלימלך

בלק

נועם

שנכתב הי"ד בתחילת התיב' הוא רמז למידת חכמה כי י"ד הוא חכמה והחכמי' מאין תמלא הוא עלמא דאתכסיא והלדיק הולך במעשיו הקדושים עד המלאה מדרגה הזאת ומשם הוא ממשיך השפעות לישראל* זהו ג"כ רמזו בגמ' שלשה דברים באים בהיסח הדעת ואלו הן נחש ומלאי' ומשיח והיינו שהנחשי' מסיחין דעת הזאת שלא יהא לישראל חלק בעוה"ז : ולעומת זה גם הם מסיחין דעתם עד הגיעם לעולם המלאכה הוא עולם הנעלם שהוא כמלאכה ומשם המשכת השפעתם : זהו ג"כ על זאת יתפלל כל חסיד דהיינו שהלדיק יתפלל על כללות ישראל שיהא להם חסד ורחמי' כי חסיד הוא לשון חסד והי"ד הוא רמז ג"כ למדת חכמי' שביד הלדיק להמשיך משם חסדים והשפעות ואמר לעת מלא כשיגיע הלדיק לעת הזאת וימלא אותי' כי המדות נקרא עתי' כי הא"ס ביה אין שי"ך זו עת רק המדוי' היו כמוס' בכה הא"ס ב"ה והגיע העת שיוציאם מכת אל הפועל ולכן נקראתי' עתי' : וכשימלא הלדיק המד' הזאת כי זה אי"ל להיות עומד במדרגה הזאת בתמימות רק הוא כמלאכה והיינו לעת מלא : רק לשטף מים רבי' אליו כו' ר"ל רק הוא מיעט שמתעט לשטף מים רבים הם הקליפות והנחשים מהשפעה הזאת שאליו לא יגיעו שאין להם שייכות להשפעה זאת ככ"ל והיוצא לנו מזה שהלדיק הולך במעשיו הקדושים ממדרג' למדרג' עד המלא ימלא המדרג' הזאת שאין להנחשים שייכות בגווה* זהו פי' הכתוב ויאמר אם לקרא לך בצו האנשים וכפרשי' שתקבל שכר והוא העוה"ז קום לך אתם כי זה חלקך המגיע לך : אך ויחר אף ד' כי הולך הוא ר"ל כי תפס אומנתן של ישראל להיות הולך ממדרג' למדרג' כישראל ויחר אף ד' כו' ולכן בסופו הרגו אותו בחרב : זהו כוונת התי"א ארי לא נחשי"א לבין דייטיב לדבית יעקב כו' דהיינו שהם באים בטעני' שהעוה"ז הוא חלקם המגיע להם ומעתה מאין להם לישראל חלק ונחלה בעוה"ז ולכן אמר כעת יאמר ליעקב כו' פי' לזה לריך הלדיק להעלות למעלה עד עלמא דאתכסי' לפני' ממחילת מה"ש ושם הוא רחמי' גמורי' וחסדי' גדולי' *

מה טובו אלוהיך כו' : איתא בגמ' שכל הצרכות שנאמרו ע"י בלעם נחבטלו חוץ מן הפסוק הזה מה טובו * והטעם לזה נ"י בהקדים לפרש פסוק ולא אבה כו' לשמוע כו' ויהפוך כו' יש לדקדק דמעיקרא אמר ולא אבה לשמוע משמע שלא רצה לשמוע אליו כלל והדר כתיב ויהפוך כו' משמע ששמע אלא שהפכה לצרכה : ונ"י שהפי' כך דאיתא בגמ' מתוך צרכתו של אותו רשע אתה יודע מה ה"י בלבו לקלס אלא שהפך הש"י לצרכה :

או יאמר עד"ו וירא בלק כו' כי בלק ה"י מבין בישראל שיכולין לפעול בדיבור שלהם כל מה שרוצים ע"ד שאמרו הלדיק גזר והקב"ה מקיים* חסו וירא ל' הכנה שהבין את כל אשר עשה ישראל הוא לאמורי כלומר בשביל אמורי הוא הדיבור* זהו שאמרו אין כחן אלא בפיו* ויגר מואב ראוי לשום לב שאנל העם נאמר ויגר ואלל ב"י לשון ויקן* גם למה רמז כפל הלשון ונרא' כי הכנה ינאי המלך אמר אל תחיראו מן הפרושים כי ידע בהם שהם לדיקים גמורי' ואינם יודעים לנקום נקם רק שהי' מתירא משאר העם* וגם כאן אותם הלדיקים הנקרא ב"י מהם לא ה"י מתיראין כי היו בטוחים בעיניהם* אבל מפשוטי העם היו מתיראין זהו ויגר מואב מפני העם ודקדק לומר אלל ב"י ויקן לומר שלא ה"י מתיראין מן הלדיקים אשר הם מדרגת ב"י אלא קאו במעשיהם הטובים כדרך הרשעים שאינם יכולין לסבול מעשיה' ולא כן דרך הלדיקים השמחים בטוב אחרים יותר מאד וקי"ל *

כי לא נחש בעיקב כו' ותרגום אונקלוס ארי לא נחשיא כ"י דייטיב לדבית יעקב כו' כעידן יאמר ליעקב ולישראל מה עבד אלהא* ויש לדקדק אך תליא הא בהא משום דנחשיא אינם רויים שייטיב לישראל לכן יאמר ליעקב כו' דהיינו דמלאכי השרת שואלין מה פעל אל והאריך תלי' זה בזה ועוד יש לדקדק במקראות הקודמין* ויבא חלקי' אל בלעם לילה ויאמר לו אם לקרא לך בצו האנשים קום לך אתם ואחיו' כתיב ויחר אף ד' כי הולך הוא* וכי אפשר שהקב"ה אמר לו בעלמו ואח"כ יחרה אפו בהלוכו וחיו לחשוב כזאת* אמנם רש"י ז"ל הרגיש בזה אך דברי תורה כפטש כו' : ונלע"ד לפרש : דהכי המפרשי' מהדר"י ליתן טעם על כי מאין להם לישראל לנחול ג"כ בעוה"ז אחר שיעקב ועשו חלק בנחלת ב"י עולמות ובחר יעקב בעוה"ז ומאין בל להם עוה"ז ונ"ל טעם לשבחה דה"י הלדיק השלום במדרגתו ע"י הרהורי' תשובה ומעשיו הקדושים הולך ממדרגה למדרג' עד הגיע למדרגת עלמא דאתכסי' הנעלם מקום שאין רשות ואחיו' להמנחשי' שם ומשם הוא ממשיך השפעות לישראל* נמלא באמת כן הוא שבמקום יניקת המנחשים שם אין לישראל שייכות בגוייהו* רק ישראל יונקי' שפעותיהם במקום גבוה ויקר מאד אשר אין להם רשות שם* זהו שאמר שהע"ה גם את העולם נתן בלבו* ר"ל עולם הוא מלי' נעלם הוא עלמא דאתכסי' נתן בלבו של לדיק שיכול לעלות במדרגתו עד מקום הנעלם* זהו ג"כ עולם חסד יבנה דקיינו מהעולם הנעלם ככ"ל ממשיך הלדיק חסד למידת צינה כי יבני' אומיות צינה ומה

נועם בלק ארימלך פר

וכך פ"י הפסוק ולא אנה : ר"ל שהקב"ה לא ראה לשמוע קללתו ולברכס בברכה שהיא היסך הקללי שחישב בלעם * אלא ברכס בברכה שאינו היסך הקללה : וכוונת הש"י ב"ה ה"י בזה כדי שלא יסבור בלעם שהקב"ה אינו חפץ לברך את ישראל אך לבטל מהס הקללה שלא תחול ולכך ברכס בהיפך הקללי * ולכן ברכס ב"ה בברכי אחרת למען ידע שכוונתו אינה כ"א לברך את ישראל ממש תמיד * וזהו ולא אנה כ"י ויהפוך שהפך מחשבתו שרצה לקלס והש"י ב"ה ברוב רחמיו לא די שביטל קללתו אף ברכס ברכה אחרת * וזהו פ"י הפסוק וירא בלעם כי טוב בעיני ה' לברך כ"י * פ"י ג"כ כדלעיל דהיינו שבלעם הב"י שהקב"ה אין כוונתו רק לברך את ישראל ולא לבטל קללתו לבד שאל"כ ה"י לברכס בברכה שהיא היסך הקללה ולכך עלה בלבו של בלעם ג"כ לברך א"י וחישב מחשבה טובה עליהם ונתן הש"י בפיו ברכת מה טוב * ולכך נתקיימה כי לא ה"י זה שום מחשבת קללה משא"כ בשאר הברכות * וזהו פ"י הנמי מברכתו שלא אותו רשע כ"י והיינו ברכת מה טוב והיא נקראת ברכתו כי לא חישב זה קללה משא"כ שאר הברכות שה"י בהם תערוכות קללה זה ה"י עיקר מחשבתו של אותו רשע בהם * ולכך נתקיימה זו דווקא : ופ"י איך ה"י בלבו קאי על שאר הברכות והבן כי מתוק לחך *

בר"א תפלה נקדים פ"י בפי אחר ונבא אל הביאור אשר לפנינו והוא כי יש להקשות למה נענש משה רבינו ע"ה בני מריבה בהכות הסלע הלא הסכים הקב"ה על ידו דכתיב וילאו מים רבים וכיון שעשה שלא כהוגן לא ה"י להסלע להוליא מים וכי עבד רחמנא ניסא לשקרי אלא נ"י בודאי חילי לו לאיש האלקים שלא לעשות רצון הבורא ב"ה אלא שדרך הדיק תמיד לחזור אחר טובות ישראל ואף שנראה לו איזה דבר קצת עבירי בעשותו הדבר ההוא * אך שיה"י לטובות ישראל עושהו ויקבל עליו אף להיות בניהנס עבורס כי כל תשוקתו להטיבס * ובאמת הדיק יכול להמשיך השפע ע"י דיבורו הקדוש בלי שום פעולה גשמיות כלל רק שלפעמים לריך הדיק דווקא לעשות פעולי גשמיות כי דיבור אינו יכול לפעול כ"א לב"ה המאמיני בזה שהדיק יכול לפעול דיבור * אבל אותס שאין מאמיני בזה לריך הדיק להמשיך לו בדרך הטבע ולזה לריך לפעולה גשמיות בדרך משל אל החולי שאינו יכול לקבל הרפואות הטובי לו מחמת שהס חריפי ביותר ולריך לבקש לו רפואה קלה לפי טבעו שיה"י יכול לסבול אף אם ה"י לוקח הרפואה החריפה ה"י יותר בריא מה לעשות לו כיון שאינו יכול לסבול : והנמשל מובן * וכוונת משה רבינו ע"ה ג"כ שסבר אמת אם אדבר אל הסלע יה"י כרצון הבורא ב"ה אבל לא אה"י יכול לפעול כ"א לאנשים הדיקים כאשר בחרנו : לכך מוטב אעשה פעולה גשמיות ויה"י טוב לכולס והכל שוין בטובה ולזה הסכים הקב"ה על ידו בראותו כוונתו הטובה מאד ולזה כתיב וילאו מים רבים פ"י רבים שהיו בשביל רבים די לכולס כ"ל : וזהו ז"ל מים מדליו פ"י הדיק יכול להמשיך השפע ע"י דיבור כי הדיבור נקרא דל כי מי שרצה לפעול דיבור לריך להיות מוכנע כדל ואביון כמו שמלינו בדוד המלך ע"ה שעשה עצמו לעני בעת התפלה כמ"ש תפלה לעני * וחרעו במים רבים פ"י הפעולות הגשמיות שעושי והס כמו זריעה נחשבים הס בשביל מים רבים פ"י בשביל ריבוי השפע שיה"י ג"כ לאותן שאינס יכולים לקבל ע"פ הדיבור והבן *

יירא פינחס כ"י : ויקח רמח בידו הדקדוק מפורש מה ראה ורש"י הרגיש בזה ע"ש * ונ"י דאיתא בילקוט ראובני וירא פינחס ראה מים חתומה בדם פורחת להבי אותיות ו"ו ת"ו ונתירא שח"ו שלא יהא מות לכן ויקח רמ"ה פינחס ג"י ר"ח ונטל המ"ס וחיצר לשמו ונטש רמ"ח * ונקדים לפרש עוד פ"א : ואתס הדבקים כ"י דה"י אמרינן וכי אפשר לדבק בקב"ה אלא הדבק במדותיו מה הוא רמוס כ"י וה"י העולמות

יזל מים מדליו חרעו במים רבים * ידוע כי הדיק הוא הממשיך השפעות להעולמות ולזה נק' דליו שפ"י בא השפע * וק"ל ילוק חיבור והוא כשר לטבול בו כמו במקוה עלמה מאחר שחול מן הדלי אל הבור ה"י חיבור לטהרה * והדיק ג"כ הוא כך שהשפע בא אליו ונחלת ממנו אל מקורה למעלה ע"י דבקותו * וה"י ג"כ ילוק וה"י חיבור ויכול להמשיך השפעות תמיד בלי הפסק בלי שום פעולה כלל רק בכח דבקותו כ"ל אך לפעמים לריך לעשות איזה פעולה כדי שלא יהי למקורג פ"פ לקטרנ לריך לעשות איזה עובדא מלוה או תורה או תפלה ועל ידס ממשיך השפע ואז נסתה פי המקטריגי מעליו ואין להס שליטה כי בא בכח העובדא שהיא * והפעולה נק' זריע' שהיא דבר הנראה כמו זריע' שזרעין כדי לפעול שיגדל התבוא' אח"כ כן הפעולי היא כדי להמשיך השפע * וזה פ"י הפסוק זל מים מדליו * פ"י הדיק ברוב דבקותו בלי פעולה יכול להמשיך ג"כ השפע הנק' מים שהס נחשדים * אף חרעו במים רבים ר"ל שהפעולי היא בשביל מים רבים הס הקליפו' הנק' מים רבים שלא יקטרנו והבן *

אלימלך

בלק

נועם

ויעטוף הוא לי חיבור וחוץ ולפני ה' ישפוך שיחו פי' שהלדיק ישפוך את השיחה של העני לפני ד' לקבלו באהבה *

וידבר פי' גם כאן וירא פינחס דהלומד תור' לשמה נק' הלימוד הזה בשם רא"י כי כוונתו בלימודו לראות המנוח הכתוב בלימודו הריא למען עשותה * משא"כ הלומד ש"ל כוונתו כדי להקרא רבי * וזהו וירא פינחס הכתוב מעיד עליו שותרתו ה"י לשמה הנק' בשם רא"י והנה זמרי ה"י נשיא שבט מישראל וה"י גדול בתור' * וכאשר ראה פינחס שעשה המעשה ההוא הבין שותרתו ה"י שלא לשמה כל מה שלמד וגמלא שלא נברא מתורתו רק הגוף של התור' ולכן ויקח רמ"ה בידו פי' את הרמ"ה אברי הגופי"י של זמרי לקח בידו לתקנו ולהשפיע להם חיות בתוכם וק"ל *

פרשת פנחס

וידבר כו' פינחס בן אלעזר בן כו' עד ולא כליתי כו' ופרש"י לפי שהיו השבטים מבזין אותו הרחיקם בן פוטיו זה שפיטם כו' והרג נשיא שבט מישראל לכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן ויש להקשות וכי הם לא היו יודעין מזה שמלך אב הוא מיוחס ואעפ"כ דברו ומה הועיל שנכתב בתורה היחוס של אהרן * ונר"י לפרש דהנה יש כמה ז"א שאינם מרגישים אהה דבר אס כה לידם אס לעשות הדבר ההוא או לאו לפי שאין מצינים לנשות עלמן אס יש מנוח בעשות הדבר ההוא כי ה"נה"ר מסמל את עיני האדם לבלתי ראות האמת חלילי' אלא כשרואין לדיק א' עשוי' הדבר ההוא והלדיק הוא עושה הדבר באהב' ויראה כ"כ עד שכל הרואין אותו מעידין על הדבר שהוא מנוח גדולי' לעשות כמעשהו אעפ"י שמתחילה לא ידעו אס יש מנוח בה * כן ה"י הדבר כאן שאלל השבטים בתחילתו לא הבינו את המנוח של הריגת זמרי וכמ"ש שנתעלמה ממנו הלכה וכשזא פנחס ועשה הדבר הזה בכה קדושתו הגדולה אז הריגשו כולם פה אחד שזה מנוח גדולה להרוג אותו אעפ"י שהוא נשיא לכך ה"י בעיניהם חידוש גדול על פינחס שה"י מלך אס בן פוטיו * ויעשה דבר גדול כזה מה שלא עלה בלבם כלל שזה הוא מנוח ואיך בא זה לפינחס לידע מן הסוד ההוא לכך מתרן הכתוב לומר לא יהי' הדבר חידוש בעיניכם ה"ה בין אהרן ועמדה לו זכות אהרן * והס שדברו חלילי' לא מתמת גנאי דברו אלא כמתמיה"י על עלמס איך לא הריגשו בדבר לעשות כמעשהו הקדושה והעטורה * היולא לנו מזה שאחר עפשה

העולמות נקראים מדות ונריך ארס לרצק עלמנו ע"י עשיות המנוח בעולמות ואמנם גם העולמות הם גבוהי' מעל גבוה ואי"ל לרצק בהם כ"א בעשות המנוח בשלימות * ולמדו לנו רבותינו איך נתנהג בעשיות המנוח ואמרו מה הוא רחוס דהיינו הש"י המטיב לנו הוא הכל מלך הרחמי' כמ"ש חז"ל על פי' מי הקדימני כו' כלום עשית מעקה אס לא נתתי לך בית וכן בכל מנוח הש"י מקדים להאדם ואח"כ האדם עושה המנוח : וזהו מה הוא רחוס כו' דהיינו בעשותך המנוח תעש' ברחמים הא' כי"ל היינו בדביקות גדול במס"י בכל רמ"ח אברים וכו' אהה מרחס על עלמן ונשמתך כמ"ש ז"ל מה יעשה ארס ויהי' ימות אי"ע והיינו כמאמרינו במה שהוא ממיית עלמנו במס"י בעבודתו בזה מתי' עלמנו * וזהו ואתם הדביקי' ר"ל הי"ו מוסיף על הענין ראשון היינו כשאתם מדבקי' בהש"י ז"ה ע"י המנוח תראו ששהיו גם אתם בהדבקי' פי' תמסרו עלמכם בכל רמ"ה אברים ותכניסו הכל בהדבקות והנה הדביקות הוא דבר התכוננת ועיוני בכל להסיר כל מחשבותיו רק שיהא חושי' ומתשבתו על כל הדבר הזה שהוא עושה והוא הנקרא בשם רא"י שרואה בעין השכל להדבק בדבק טוב * וזהו וירא פנחס דהיינו בהשבו לעשות המנוח האות לנקוט נקמת ה' ראה לעשות המנוח בדביקות גדול * ויקח רמח דהיינו כל רמ"ה אבריו ומסר נפשו והכניס כל עלמו בהדביקות וידקור את שניהם ועי"ז השיב החימה מעל בני ישראל *

בד"א והוא ע"פ דליחא צנמי' לעולם ילמוד ארס תורי' ומנוח אפילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה * נר"י לפרש דהנה כל תורה ומנוח הנעשים בני כוונ' היא כגוף בלי עשה ונמלא כשארס לומד תורי' או עושה מנוח שלא לשמי נברא מזה רק הגוף לבד בלא לשמה * ולא כן הלדיק הקדוש הלומד לשמה שנברא ע"י רמ"ח אברים רוחניים * ויש יכולת ביד הלדיק הלומד לשמה להעלות התורי' והמנוח של זה שלמד שלא לשמה כי יכולת בידו להמשיכו לשמה לתורתו של זה שעש' הגוף לבד * וזהו הסי' מתוך שלא לשמה בא לשמה פי' ששתורה היא תכח ליד הלומד לשמה והוא יתקנה ע"י אברי הנשמי' * וזהו ג"כ יכול להיות כיון הפסוק תפלי' לפני כי יעטוף כו' פי' עני הוא הנק' העני בדעת ואינו יכול לכווין בתפלתו ותקנתו שיחבר אי"ע עם הלדיק הגמור המכוין בתפלה והוא יעלה את תפלת העני עם תפלתו הזכה כי תפלת העני נשאר' בלא נשמי' והלדיק נותן זה חיות ועי"ז תפלתו עולה *

וידבר תפלה לפני איך יעשה שתקובל תפלתו לרצון ומפי' הכתוב כי יעטוף פי' שיתחבר עם הלדיק גמור

המעשה דפינחס * ולא כליתי כו ר"ל ע"י אין סוף ותכלה להשיג לא אחתי ולא ישראל מחמת שחס מסתכלי בגדולתי ורואי ומדיני שאין לי סוף ותכלה ומחמת שיש להם אחדות אין תכלה להשיגם ג"כ ומלת את פי כמו עם בני ישראל וק"ל *

או יאמר ע"ד הפשוט דהנה כבר דקדקנו כתוב ה' אומר חסד אל כל היום

וכתוב ה' אומר אל זועם בכל יום ונרא' שפי כשים דין למטה אין דין למעל' והיינו כשהלדיק רוא' אחס שפלות מהאדם והוא מוכיחו על פניו וכועס עליו על עשותו זאת זה הוא כמו דין * הוא פועל שמבטל מעליו הדין מלמעל' * ואל נקרא הלדיק כמ"ש ויקרא לו אל אלקי ישראל ודרשו שהקב"ה קרא ליעקב אל * והיינו בזמן שאל הוא הלדיק זועם בכל יום למטה אז חסד אל כל היום ונמצא לדיקו יחידו צי הפסוקים * וזהו אלקים בארמנותיה העו"ה נקרא ארמון ע"ד שאמרו התקן עלמך בפרדודור ואלקים הוא דין והיינו כשים דין בארמנותיו למטה אז נודע למשגב פי' אז נודע ית' למשגב פי' למחסה ולמסתור מכל חס * וזהו בקנאו את קנאתי ולא כליתי מחוך שעשה בהם דין למטה לזה לא כליתי אותם כי נתעורר עליהם הרחמים הגדולים אכיה"ר *

עוד לאלוה מילין ונשיב שנית לבאר פי' הפסוק אפי' לא שניתי ואתם צ"י לא כליתם *

דהנה כשעלי ברצונו הפשוט לברוא את העולם כדי להטיב לברואים ולא הי' מקום פנוי זולתו כי הא"ס צ"ה אין בו לא תחילי ולא סוף ולמאס שכניתו וכשאר מקום פנוי וזו היא הנקוד' ונעש' י"ד היא חכמה וזהו והכמ' מאין תמצא * וברא את העולם באור הישר הוא השם הו"ה צ"ה כסדרו * וילך את האדם בללמו וחתם אותו בחותם המלך הוא השם הו"ה צ"ה מצית ומחוך חותם בתי"ח על הגוף ועל הכסמ' כי כן הדין ב"ן במקום חסש מצע ככרי לריד חצ"ח כמו כן האדם בעו"ה השפל לריך חותם המלך הקדוש כדי להשמר לכל יתערבו בניו וחתמו בשם הו"ה צ"ה הישר וחק שבאותיות האל"ף צ"ה ה"א קודמות ליו"ד חך מפני שהאותיות עליו"ה הם ע"פ תשרק וסי' קודמת והוא השם הישר ואמנם כי כן שהשי" צ"ה אין בו שום השתנות ח"ו להי"ו פעמים לטוב' ופעמים להיפך חלילי' כי מפי עליון כו' והוא אחד באחדות האמיתי בלי שום השתנות רק ההשתנות בא ע"י מעשה צ"ה בעשותם ה' מכל מלות אשר לא תעשינה ח"ו הם מהפכין האור הישר ונעשים האותיות של השם מהופכי' דהיינו והי"ה וזהו ג"כ פי' הפסוק ויאמר אם שמוע כו' והישר בעיניו תעשה פי' תפעול ע"י מעשיך שתעשה הישר באותיות השם סקדו

שעשה פינחס דבר זה הכניס קנאה בלב עם הקודש שמהיום והלחה יצטוו על ארמותיהם בעינא פקיחא להיות זרח וכשכר במלות ה' * והנה האדם העובד ה' מעלמו ולפי שכלו אז אינו יכול להגיע לעלות כ"א עד מקום ששכלו מגיע וכפי שרשו וכה הכנתו * אבל כשאדם רואה מחבריו דבר טוב והוא מקנא עלמו בו עשות ג"כ כך הקנאה מציתה שיעשה חפילו שלא כדרך הטבע ויכול לעלות למעל' ע"י ולכך כתיב אל תקנא כו' כ"א ביראת ה' כל היום * וזהו פינחס בן אלעזר כו' השיב כו' ע"י בקנאו את קנאתי בתוכם פי' שהכניס בלב ישראל הקנאה ביראת ה' כו' ולא כליתי פי' הדבר הזה הוא דבר שאין בו כליון * לכן אמור סני נותן לו בריתי שלום כי האדם הנק' עובד ה' באמת הוא השלם בעובדי ומי גרם זה פינחס בגודל קדושתו ולכך נתתי לו ברית שלום * ועיין עליו :

בד"א כי מלת בתוכם הוא שפת יתר לכאורה * ונרי לפרש בהקדים פי' אפי' לא שניתי

ואתם בני יעקב לא כליתם * למשל מי שיש לו אבן טוב רק שאינו מבין גדולתו ובכל פעם שמסתכל בו הטיב הוא רואה ומבין גדול מעלתו יותר ויותר והאבן הזה אין בו השתנות בעלמותו * כן הגמל הבורא צ"ה יתעלה אין בו שום השתנות חלילי' והוא אחד פשוט האמיתי וכל זמן שאדם מסתכל ורואה בגדולותיו ורוממותיו הוא משיג בכל פעם יותר ויותר גדול רוממותו ואין קץ וסוף לרוממותו להשיגו * וזהו אפי' לא שניתי * לכן ואתם בני ישראל לא כליתם * ר"ל שכלתי אפשרי לכם לבא אל כלות הסוף השגתו ואין לכם תכלה וסוף להשגתו * וזהו אלקי' בארמנותי' נודע למשגב * ר"ל כשאדם רואה שיהא אלקים שוכן בארמנותיו היינו בנוסו ובתוכו שהוא מהשגב ומסתכל בו תמיד * אז נודע למשגב פי' אז נודע שהוא גדול וקדוש ומשגב ואין חקר לתבונתו * ונמצא בזמן שישראל מסתכלין ורואי' בגדולותיו אין יכולים לבא אל סוף השיגו * וכמו כן ישראל כשים להם אחדות ג"כ אין סוף וקץ להשיג מעלתם * והנה יש צי' מדרגות צבי"א שפלים ורשעי' בראותם הלדיק שהולך בלדקו ותומו מתקנאי' בו ומתקוטטי' ועורריים עליו באמרם כוונתם לקנא קנאת ה' לבאות הבער בלבם * ויש לדיקים המתקנאי' באמת קנאת ה' לבאות ברשעים גמורי' ומאן נוכח מי האמת אתו הזה אז זה * אלא כן הדבר מי שדבריו כשמעי' ומתקבלים אל הלב בודאי דבריו כנים ואמיתים והוא הלדיק שדבריו יולאי' מן הלב ונכספי' אל הלב ועי"י יבא אחדות להם בינו לבינם * וזהו יירא פינחס כו' בתוכם פי' שכתם קנאתו אל לבם ובתוכם והוטב בעיניהם

נועם פינחס אלימלך

כמו זר נחשב שיחפון הדיק בעשירות ואדרבה הלא מלינו ההיפך שלא חפץ בעשירות בארוננו של יוסף ועליו נא' חכם לב זיקק מלות: אך נר' דהנה כל דיבור היוצא מהאדם אינו הולך לריק ולבטלה: כי"א מדברי הדיק הקדוש נברא מלאך הקדוש ולהיפוך מאדם רע נברא מלאך רע ח"ו: והנה זה הדיבור הוא משוטט בארץ באין מנוחה עד בואו להלדיק ואז נופל להלדיק הזה במחשבתו הדיבור ההוא והוא מעלהו אל הקדושה: והוא שלפעמים בא להלדיק מחשבי אשר מעולם לא עברה על דעתו המחשבה ההיא ואין זה כי"א היוצא מפי אזה רשע ומשוטטת עד מלאה מנוח: והוא פי' הפסוק משכני אחרך נרוי' דהיינו שהמחשבי אשר לא טובי' אומרת להלדיק משכני להקדושה כי אחרך נרוי' ואח"כ בנבוא' אל הקדש משכנת ואומרת הביאני המלך חדריו הוא הדיק הנקרא מלך הביאני כחדרי קדש של השי' ב"ה: והוא שאמרו פסל לך הפסולות יהא שלך פי' הדברים הפסולי' והמחשבות הפסולות יהא שלך שאתי תביאם אל הקדוש' וזוה יתעלו ומכאן נתפטר משה עשירות גדול לא יערכנו כל זה סגור * הם המחשבות * והוא כוונת הפ' בכאן כי לוריי' הם לכס בכליה' פי' ע"י מחשבותם הרע ודיבורם הרע פועלים שגם אתם יש לכם המחשבות ההם כדי להעלותם ובאמת הוא עבודה גדולה לכם וק"ל *

פרשת מטות

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל * דהנה הדיק הרוי' להמשיך השפעות על ישראל לריך לחבר עמו שאר לדיקים שעי' הדיבור המדבר עמהם הוא משפיע לכל ישראל והם המסייעי' אותו אל הטוב ההיא להסתיים פי' המקטרג מעליו בזכות הרבים: משא"כ כשהוא לבדו לריך כה גדול ויד חזקה להשקיט המקטרג לבדו יטלוט צו * והוא שאמר משה רבינו פי"ה איכה אשא לבדי כו פי' כשאני לבדי בלא התחברות שאר לדיקים הוא למשא עלי להמשיך לכם לורכיכם כו * והוא וידבר משה אל ראשי המטות פי' שחבר עמו עם הדיקים לבני ישראל כמו בשביל ישראל להמשיך להם שפע וק"ל * והוא עורי' נסון ובואי' תימן: ר"ל הסיבה שעי' תעורר את הלפון היא השפעות פרנסה ע"ש מלפון זהב יאתה: ובואי' תימן לריך אתה שתבוא למדרגות תימן ע"ד הרואה להכחיס ידדים והיינו התחברות הדיקים והחכמים כר"ל *

כד"ה

הקדוש כי האותיות נקרא עינים לפי שמאירים חכו כי אזי ה' רופאך והיינו כשתהרהר בתשוב' לתקן את אשר הפכת האותיות השם ותחזירו לכמות שהי' זו היא רפואתך * היוצא לנו מזה עבור שהאדם מלוכש בחומר וע"י תהפך בחומר חותם המלך הוא הוי"ה ב"ה הנחתם על הגוף * חמסם הנשמי' שהיא חלק אלוה ממעל משתוקקת תמיד עלות לשרשה מאור הפליון ומעוררת את האדם תמיד לתשוב' ולכן חותמה קיים והשם הוי"ה שכתובי' עומד בקיומו ואינו משתנה * חכו אזי ד' לא שיתי פי' לשון שני ולשון שינוי ר"ל השם השני החתום על הנשמי' אינו משתנה לעולם * ואתם ב"י לא כליתם לפי שהנשמי' מחזרת אתכם למוטב * וכיוצא בדבר זה ה' כוונת פנחס גם כאן להשיב את ישראל ולעורר רוחם בקרבם אל ה' ועי"ז פעל שנעש' השם הוי"ה ב"ה ישר באותיותיו ולזה נעשה מן חמה ממה * חכו השיב את חמתי ונעשה מחיתי מפעל ב"י את כל חטאתם כי חזרו בתשוב' ע"י ולא כליתי כו' והבן *

ויאמר כו' לרוד את המדיניים כו' ע"ד פעור וע"ד כזבי כו' ויש לדקדק אמרו כי לוריים כו' בזהו על דבר הפער ונתהוה כבר * וגם אמרו בזכליהם שפי' המחשבי וכי במחשבי לבד הרעו לישראל הלא גם פעלו המעשי' ג"כ בדבר פעור וכזבי כנאמר * ונרא' לפרש כי עיקר כוונת הבורא ב"ה בנקמתו במדין ה' מחמת גדול המחשבות והרהורים רעים שנתהוו לישראל על ידם בדברים בסיפור המעשה דפעור או מעשה דכזבי וע"י הדיבור שדברו גם נפלו לישראל הרהורי תאויות * והכלל בזה שבכל עבירי' נברא קליפי' ר"ל וכיון שהקליפי' בעולם אזי נופלים מחשבות רעות לאדם מאותה העבירי' ולריך האדם השב לבצר הקליפה הריא מן הארץ: וגם בני"ד כיו' שהיו אותם הרשעי' המדיינין בעולם אז היו עדיין הרהורי' עבירה דפעור שולטי' בישראל לבלבול להם המחשבה ולכך נלטוה משה רבינו פי"ה לנקום בהם נקמת ד' * חכו כי לוריים לכם בזהו פי' עדיין הם לוריי' לכם ומפרש הכתוב במה: בזכליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור: פי' באותן המחשבי' הרעות המתהווי' לכם בדברכם במעשה דפעור וע"ד כזבי כו' ולכך תבערו אותם מן הארץ ותהיו טהורים וקדושי' ובערת הרע מקרבך אכי"ר וק"ל *

א יש לפרש באופן אחר ובסיגנון אחד: פי"ם מ"ש חז"ל פסל לך הפסולות יהא שלך ומכאן נתפטר משה: והי'

הכורע בצדק לרץ שיראה איסר נגד לבו * פי לרץ שיוכנע כי"כ שירא איסר כנגד לבו להיות נגד לבו שפשה איסורי וחטאי למען הפעולה הכ"ל להטיב לישראל פי התקשרותו בהם * וחו שאמרו על ר"ע כשהיה מתפלל בציבור היה מקלר ועולה פי שהראה לעלמו שהוא מקלר בעבודה למען היות דבוק עם הציבור להשפיע להם רב טוב וכשהי מתפלל ביחיד ר"ל שלפעמים כשהי מתבודד בפ"ע להתאחד באחדות * אדם מניחו בזית זו ומלאו בזויות אחרת פי שלב"ח נדמה להם שהוא בזית זו העוה"ז והוא הי בזית אחרת בעולמות עליונים כי כן דרך הלדיק אף שהוא מדבר עם ב"ח בכל זאת נפשו קשור למעלי בעולמות * ואפשר שזה רמזו ז"ל באמרם מאין דלא כרע במודים אחר כו' נעשה שדרתו נחש כי זה מדה כנגד מדה * דבאמת לרץ להבין מאין יבא להלדיק גמור שלא יהי ידל למלא עלמו שלם במעשיו זה הוא באמת מחמת חטא הנחש בלתי אפשרי היות שלם * וזה שלא כרע במודים פי כדרך הכריעי' היינו עד שיראה איסר שפי' כניל הסכנעי' הגדולה והוא סובר בעלמו שתיקן הכל ולא התאמץ לבא אל ז' מדריגות הכ"ל נעשה שדרתו נחש מכ"מ עבור שלא הכניע עלמו * ונחזור לציאור הכתוב לא יחל דברו פרש"י ז"ל לא יעשה דבריו חולין י"ל הפי' לפי דרכנו שהלדיק הזה לרץ לראות שלא יבא דבריו חולין כלל וכלל כ"ח קדושה ודיקות * אבל אחרים מוחלין לו * ר"ל אבל אחרים הבאים אליו בדבר הטערוכותם לפעול להם דברי גשמיות הוא מוכרח לדבר עמהם בדברי חולין הגשמיים האלו לפעול להם כל לרכס : ככל היואל מפיו יעשה פי' ככל אשר ילא מפי הלדיק כן יעשה הי' אלקים כמ"ש הלדיק גזר והקב"ה מקיים *

או יאמר ככל היואל כו' ע"ד שאנו אומרים הי' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך דהיינו שיפתח את שפתיו ופי יגיד לשון המסכה תהלתך ר"ל סדיצורים היואלים מפי יהיו נמשכי' עד עולם עליון הנקי תהלה ונמלא דברי קדוש' שהלדיק מדבר הם דבוקי' בפיו ונמשכי' ועולים עד עולי' עליון ואיני נפסקי' ללא' מפיו ממש רק דבוקי' גס בפיו הקדוש : ולא כן דברי הגשמי' הנפסקי' מהדיבור : והלדיק לרץ לראות שגם דברי הגשמיות שלו יהי' ג"כ בקדוש' וטהרה גדולה למען יעשה בהם ג"כ עשיות קדושה * והוא ככל היואל מפיו פי' אפי' דברי גשמי' יעשה בהם תיקון :

וידבר שגא' בפ' מסעי' לו את ב"י כו' כי אתם באים אל ארץ כנען : פי' כשתבואו להכניע ולגבר כח החיזוני' וס"ח הנקרא ארץ כנען * זאת הארץ אשר תפול לכם כפרשי' פי' שהפיל הקב"ה שרי האומות לפניהם : ולפי דרכנו פי' **אחם**

בד"א וידבר משה אל ראשי המקות כו' זה הדבר אשר לוח ד' : ע"פ דריתא בגמ' כל הנביאי' נתבצחו בכה נוסף עליהם משה שנתבצח בלשון זה הדבר ולהבין הפרש שביניהם ומה ג"מ באזה הלשון שניבאו * ונר' כי דרך הלדיק הגדול אשר רוח אלקים דבר בו בגודל קדושתו * אז השומע דבריו נדמה לו שכדבריו הקדושים כן כתוב בחורה הקדוש' ומוליא פסוקי' המסייעים לדברי הלדיק והוא אומר על דברי הלדיק זה הדבר אשר לוח ד' פי' אלו דברי' שהלדיק הם הדברי' הנאמרי' מפי ד' : ויש שאר לדיקים אשר אינם במדרגתם כ"כ שהי' כל השומעי' נדמי' בעיניהם כאלו כתובי' בחור' אלא שמעידים על דבריהם שהם דברי ישר ואמת ודברי אלקים חיים אבל אינו מוליא אותם כתובי' בחור' * והכו כל הנביאי' מתבצחי' בכה : פי' שהיו מעידין על דבריהם לאמר כה ראוי ונכון * נוסף עליהם משה שהתבצח בלשון זה הדבר פי' שהיו אומרי' על דבריו זה הדבר אשר לוח ד' פי' שרוח אלקים כ"כ דבר בו עד שהיו מעידי' הכל שדבריו דברי תורה והמה בכתובי' * והכו וידבר משה אל ראשי המטות לבי' לאמר זה הדבר פי' כניל שיאמרו חור' כך בדיוקות לבני ישראל לאמר זה הדבר * פי' שיאמרו בני ישראל על דבריהם זה הדבר אשר לוח ד' והבן *

איש כי ידור נדר כו' ג"ל דהי' האדם יש לו חלק אלוה ממעל ולרץ האדם להבין ולעשות דירה נאה להחלק הזה דהיינו בעולמות עליוני' : והכו כי ידור לשון דירה לדי' ר"ל לחלק אלקי' * והכו שאמרו חז"ל סתם השוכר דירה היא לתלתין יומין : זה רמז על האדם הרואה לקנות דירה לחלקו ממעל לרץ לתקן מעשיו בכל תלתין יומין דהיינו להרבה בתשובה ולהדר על כל מעשיו שעשי' כל שלשים יום שזה תקנו חז"ל להתענות בכל ערי"ח כדי לפשפש במעשיו * ולזה רמזו על ריב"ל שהי' מהדר תלמודו כל לי' יום : אז השבט שבועה * פי' שבועה הוא מלי' שבועה שרץ האדם לעבוד ב"ו מדרגות ע"ד שפרשתי ששת ימים תעשה מלאכה וזיום השביעי שבת רמז שרץ לתקן השעה קלוות ואחר זה יבא אל המדרגה השביעיית היא קדושת שבת : והכו השבט שבועה דהיינו ז' מדרגי' שכל אי' כולו משבטת לאסור איסר על נפשו רמז אחר שיבא הלדיק לכל המדרגות לרץ לראות בשכלו ולהבין שעדיין לא ילא י"ח בעבודתו וידמה בעיניו תמיד כאלו מקלר בעבודה ולמלאו בעלמו תמיד חסרונו וחטאי' ואיסורי' כדי שע"י פיתושו במעשיו יהי' דבוק עם העולם למטי' ויהי' מקושר עמהם להשפיעם רב טוב הטערוכותם : והכו לאסור איסר על נפשו פי' למלאו תמיד שעשי' איסורי' של חטא : והכו שאמרו

נועם ממות אלימלך

אחש תפילו הס"ח בנחלה ר"ל ע"י המור' הקדוש' הנקרא נחל: ארץ כנען לגבולתי ר"ל שחראו לשבר הגבולי של הס"ח * ואמר הכתוב והי' לכם פאת נגב ממדבר צין * פי' אחר הגבול של הס"ח על שאינו מניחה לכם לבא לפאה נגב היא החכמי ע"ד הגי' הרואה להחכים ידריס * מדבר צין דאיתא מדבר צין הוא מדבר סיני רמז להמור' הקדוש' הנחנה בסיני * והס"ח מעכבות אחכם למעסוק בה * ועיקר העיכוב הוא ע"י אדום כמ"ש מי מעכב שעבוד מלכותי אבל אחר שתשברו את הס"ח וגבולותי תזכו והיה לכם גבול נגב מקצה ים המלח קדמה * קצה ים הוא העולם עליון הנקרא ים התלמוד המלח ר"ל ממתיק אותם כמו מלח הממתיק הצמר * קדמה פי' ע"י שתינו צתורה לים העליון תששו נחת רוח להבורא ביה שהוא קדמונו של עולם * וכשב לכם הגבול מנגב למעלה עקריים פי' שתזכו בזה לכבד אחכם עם הגבול הזה אחר שתתקנו אותו עד למעלה עקריים דאיתא אפילו נהש כרוך על עקבו לא יפסיק ר"ל נחש רמז לנחש הקדמוני שהטיל זוהמא שע"ז אין לדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא כמו שכתבתי כבר צ"ל שהלדיק מולא תמיד בעלמו חסרונות וקילור בעבודתו ית' והוא באמת מחמת חטא הנחש והוא נחש כרוך על עקבו דהיינו חטאים שאדם דש בעקביו כרוך עליו מחמת הנחש לא יפסיק: ר"ל בשביל זה לא יפסיק מדבקתו: ואמרו חז"ל בני מיני נחש אבל עקרב יפסיק: זה רמז שאם חלילי באיזה חטא נכשל שהוא חללילה סכנה דהיינו חטא ממש ח"ו ע"י יפסוק עלמו מהדריקי חלילי * וזהו שאמר הכתוב כשתשברו ותכניע הס"ח אזי תגיעו למעלי עקריים שלא ישלוב בכס שום עקרב הוא חטא ממש חלילה ותהיו למעלי למעלה שלא יוכל ליגע בכס כזאת: והשם זכנו לעבדו בחמים שלא ישלוב בנו יאהר וזוכה במהר' לביאת משיחנו שיחוקן חטא הנחש ומלאה הארץ דעה אכ"ר *

דין ויש עולם שהוא רחמי' ויש עולם שהוא משותף ברחמים: וכן כל עולם ועולם מיוחד לעלמו כל אחד למאורו ותיקונו * אך מחמת שיש בני אדם המקלקלים במעשיהם אשר לא טובים ופוגמים חלילה באיזה עולם * זה נקרא בשם מסעי ע"ד ויסעו מהר ההר דאיתא בזהר פי' חוקת דנטלי מלאפא תלמודא כ"ו ע"ש לשוני * ולריך הלדיק לתקן מה שקלקלו עולם זהו נקרא בשם חיי"ו ע"ד שאמר הכתוב ויחן ישראל נגד ההר ולכן לאמר ויסעו ויחנו: ר"ל מה שנסעו מקדמונו של עולם קאת וקלקלו באיזה עולם: ויחנו פי' שהי' הלדיקים שביניהם מתקיים כנ"ל: לכן בפסוק ויחנו ברחמה פי' רש"י בפרשו ע"ש הלשון הרע של מרגלים נקרא המקום רחמה ע"ש גחלי רחמי' ע"ש ולא פי' כן בשאר מסעות שבילי שזה החטא הי' בגלוי שהוא חטא המרגלי: וזהו ויכתוב משה את מולאיהם למסעיהם פי' היינו מה שהלדיקים מולאיהם צביהם בכחם בפנימיותם הקדוש הם מתקיי' את המסעות כנ"ל: וזהו ויראו יושבי קלוות מאותותיך: ר"ל יושבי קלוות הם הלדיקי' היושבי' תמיד על הקלוות דהיינו על צי' קלוות לתקן ולהמתיק הדיני' ולעורר ברחמי' ע"ד יעקב איש תם יושב אהלים פי' צי' אהלים היינו דו"ר ומפרש הפסוק להי' שהלדיקים נוטלי' ראי' לזה מאותותיך פי' והלדיקים הם נוטלים ראי' מן המור' הקדוש' שכן נ"ל מאותיות המור' כאשר מלינו בזהמור' לכאור' תיבת ואותיות יתירות כמו המסעות הגי' שצריך אומר למה נכתבו ומלת ויחנו הוא מיותר לכאור': אלא שהמור' רמזה צו שהלדיקים תקנו הכל כל מה שקלקלו אותו כנ"ל * ולפעמים היו ממתיקי' הדינים שנתעוררו ע"י המעש' לא טוב: ולפעמים היו מעוררים רחמי' כל עולם לפי ענינו * ולכן הלדיקים הבאי' אחריהם יולאי' העקבותיהם ועושים ג"כ כמעשיהם צ"ב קלוות כנ"ל * וזהו מולאי' בקר ר"ל שהם ממלאי' ופועלים רחמי' הנקרא בקר * וערב תרגין הם הדיני' הנקראי' ערב וממתיקי' אותם לרחמים ונמלא גם הם מרגלים ברנה ושמהה ואור ליהודים אמן * וזהו פי' מעולם לא לן אדם צירושלים ועצורה בידו וכבר דקדקתי צו עיין לעיל ולפי דרכנו פי' דהדין נקרא לשון לינה שהוא ערב כנ"ל ומי שבידו להתפלל ולהמתיק אותם ואינו עושה זאת הוא נקרא חוטא כמ"ש גם אנכי חלילה לי מחטוא מחדון להתפלל: וזהו לא לן אדם דהיינו שלא הי' ח"ו דין חלילה על איזה אדם ולא היו ממתיקי' אותו לא הי' כלל וזהו ועצירה בידו פי' שלא הי' המכשלה האתת תחתיים שיראו איזה דינין ולא היו מתפללי' וממתיקי' כי תיקף ומיד התפללו ופעלו בתפלתם הזכה ועבודת הכשרות להמתיק הכל ולהפכו לרחמי' *

פרשת מסעי

ויכתוב משה את מולאיהם למסעיהם: ר"ל דהנה לכאורה יש לדקדק א' שהי' לו לכתוב ויכתוב משה את מסעיהם ומלת מולאיהם הוא מיותר ואין לו פי' לכאורה: וגם למה נכתבו המסעות הללו וכמו שדקדק רש"י ז"ל: ועוד למה נכתב בכל תסעי' ויחנו והיו די בכתבו ויסעו בני ישראל מרעמסם לסוכות וכן כולם אך הענין דהנה מ"ב מסעות נכתבו כאן רמז למ"ב עולמות * והנה יש עולם שהוא

(תשמע מפרשת שלח לך והצננו כאן)

וידרב

ד' דבר אל בני ישראל ועשו להם לינית על כנפי בגדיהם כו' כראש הפרש ע"ד המוסר: דהנה לינית הוא לשון הסתכלות כמו מלץ מן התרכים * דהיינו שזיוה הקצ"ה למשה רבינו ע"ה ללמוד את בני ישראל שיסתכלו תמיד על כנפי בגדיהם ר"ל בעשותם מצות ד' שהמלות נקראים כנפי כמו שזמניו בחלישע בעל כנפים: וגם שהיא פורחת לעילא * והמר הכתוב שיסתכלו תמיד על הסרוגים מה שמחסרים וממעטים בעשיית המצוה מלעשותם בשלימות כי אדם אין לדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא דהיינו בעשותה מצוה בלתי אפשרי שלא יחסר בה קצת וע"י שהוא מסתכל ורואה החסרון שחסר במצוה אזי יחדל לבו בקרבנו ולעק ילעק לך * וד' ברחמינו וחסדיו הגדולים מעלה עליו כאלו עשה כמותו בלי שום חסרון * ובגדיהם: הוא לשון בגדי וחסרון: לדורותם ר"ל וגם יסתכלו תמיד בעולמות העליונים לדורותם הוא לשון דירי שיעקר דירתו של אדם הוא בעולמות העליונים והיינו שיסתכלו תמיד ברוממות אל: גם וכל לפרש לדורותם * דה"י עם בני ישראל נקראים משפחות כמו שזמניו בתורי פעמים הרב: והאומות נקראים דורות * וחוה שאמנו שלמה המלך ע"ה דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת ר"ל דה"י כתיב בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ * ופירש"י בשביל ישראל שנקראים ראשית והיינו דור הולך ר"ל היינו האומות אין להם קיום לעולם: רק שדור הולך כו': והארץ לעולם עומדת ר"ל ישראל שיעקר בריאת הארץ היתה בשבילם לעולם עומדת עומדים לעולמי עולמים וחוה לדורותם דהיינו שתעשה המצו' בשלימות לשמי וע"י זה תכניע האומות לכל ישלטו בכם * ונתנו על לינית כו' פי' ועוד יעשו למעלי ממדריגי' זו מה שיסתכל על הבגדי' והסרוגים שמחסרים במצו' כג"ל * יתנו לזה עוד מדריגי' דהיינו הכנף פתיל תכלת * דליתא בגמרא למה לינית בא מן התכלת: מפני שתכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע דומ' לכסא הכבוד ולכאורי' יש לרקדק דהוי ליה לומר בקי"ר תכלת דומה לכסא הכבוד * אף שאיני דקדוק כל כך יש לפרש דברי רבותינו ז"ל שרמזו לנו דבר גדול בזה להורות לנו את הדרך

אשר לך בה באמת * דה"י ים אומות מי דהיינו שרמזו לנו שצריך אדם להיות ולהחזיק עצמו שפל וכבו' וכלא יחשב בעיני עצמו ולשאול את נפשו תמיד מי אני שאיני כלום ואיני מקיים מצות ד' ותמיד אני מחסר וממעט בעבודתו ית"ש חוה פי' מה ד' שואל מעימך כי אם ליראי' ר"ל שהשי"ת אינו שואל ומבקש ממך רק שתחזיק עצמך במדריגי' מה שאתי שפל וכבו' ובמה נחשב כי זה הוא עיקר ליראת ד' ולעבודתו * וחוה שאמר שלמי המלך ע"ה כל הנחלים הולכים אל הים * הנחלים הוא רמז על התורה והמצוות שנקראים נחלי' כמ"ש תורי' ליום כו' מורשה לשון ירושה: והיינו כל התורה והמצוות שאתה עושה הולכים אל הים היינו מי' כג"ל שתחשוב ותדאג תמיד שעדיין לא ילאת ידי חובתך וכאלו לא עשית וקיימת כלום: והי"מ אינו מלא ר"ל שזה הדבר אין לו שיעור ובכל פעם שעולה במדריגה יותר יחשוב תמיד יותר מי אכתי: והי"ס דומה לרקיע: דרקיע הוא לשון התפשטות כמו לרוקע הארץ * והיינו שצריך להסתחוק ולהתפשט במדה זאת ויחשוב בכל פעם יותר שהוא שפל מאוד וכלא נחשב: ורקיע דומה לכסא הכבוד: דהנה תשובה נקראת בשם כסא הכבוד ע"ד שאמרנו חז"ל גדולה תשובה שמנעת עד כסא הכבוד * והיינו אז כשתה"י שפל בעינך אז תתחיל לשוב בתשובה שלימי כי בעוד שתה"י נחשב בעינך לכלום בלתי אפשר שתהיה תשובה שלימה וחוה הכנף פתיל תכלת ר"ל בעשות המצוה הנקרא כנף כג"ל: תחבר לזה תשובה הרומזת לתכלת כג"ל דהיינו שתעשה המצוה בשני מדריגות דהיינו שתסתכל בשפלותך וחסרוך שאתה ממעט בעבודתו וגם שתהיה עם תשובה תמיד: פתיל היא לשון חיבור מלשון למיד פתיל חוה פתיל תכלת לעני כי יעטוף * דהנה כתיב ואיש משה עניו מאוד ראיתי כחוב שג"ל עניו בו"י קטיעא ור"ל שהתורה רמזה בזה שה"י עניו באמת כעני ושפל בדעתו שלפעמים הענוות באדם הוא גאווה דהיינו שמחשב בעצמו שהוא עניו שמדבר עם בני אדם שפלים וחוה גאווה גדולה ולכן כתב במשה רבינו ע"ה עניו בו"י קטיעא כו"ד לרמז שהיה שפל בעיניו כעני ושפל חוה פתיל לעני היינו העניוה שפל בעיניו כי יעטוף ר"ל שיתעטף ויקפול כל המדריגות ומעלות ומדות עובות שבו כאלו אינם בו ואז כשיעשה בדרך הזה אז תפילתו בודאי ראו' ומקובלת לפני הסורא ב"ה יתעלה: